

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

FINANČNÍ ANALÝZA KOMERČNÍ BANKY, A. S.

Autor práce: Jan Sabol, DiS.
Studijní obor: Management a marketing služeb – specializace
finanční služby
Forma studia: Prezenční
Vedoucí práce: Ing. Petra Jílková, Ph.D.
Katedra: Katedra managementu a marketingu služeb

2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Petře Jílkové, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

SABOL, J. *Finanční analýza Komerční Banky, a. s. : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2015. 91 s.
Vedoucí bakalářské práce : Ing. Petra Jílková, Ph.D.

Klíčová slova: Banka, bankovní rizika, finanční analýza, vertikální analýza, horizontální analýza, rentabilita, GAP analýza likvidity.

Bakalářská práce pojednává o bankovních rizicích a finanční analýze bank. Cílem práce je zhodnotit finanční situaci Komerční banky, a. s. a analyzovat vybrané ukazatele v komparaci s vybranými bankovými domy v České republice.

Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V teoretické části jsou představena bankovní rizika, kterým jsou banky vystaveny. Další část je zaměřena na charakteristiku finanční analýzy banky. Následně jsou popsány jednotlivé ukazatele finanční analýzy.

Praktická část je zaměřena na výpočty daných ukazatelů a jejich interpretaci.

V závěru práce je celkové zhodnocení finanční situace Komerční banky, a. s. a komparace finančních ukazatelů s vybranými bankami.

ABSTRACT

SABOL, J. *Financial Analysis of Komerční Banka, a. s. : Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2015. 91 p. Supervisor : Ing. Petra Jílková, Ph.D.

Key words: bank, bank risks, financial analysis, horizontal analysis, vertical analysis, profitability, GAP analysis

The Bachelor thesis deals with bank risks and financial analysis of banks. The main objective is to evaluate the financial state of Komerční banka, a. s. and to analyse the chosen ratios in comparison with the chosen banks in the Czech Republic.

The work is divided into two parts, theoretical one and practical one. The theoretical part introduces the risks which the banks are exposed to. Another section focuses on the characteristic of the financial analysis of the bank. Subsequently, the individual indicators of the financial analysis are described.

The practical part is focused on the calculation of the given indicators and their description.

The end of the thesis gives a total evaluation of the financial state of Komerční banka and compares the chosen indicators with the chosen banks in the Czech Republic.

OBSAH

ÚVOD	9
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	10
2 BANKOVNÍ RIZIKA	11
2.1 Úvěrové riziko	11
2.2 Úrokové riziko	12
2.3 Měnové riziko	13
2.4 Likviditní riziko	13
2.5 Kapitálové riziko	14
2.6 Riziko asymetrické informace	14
2.7 Morální hazard	15
2.8 Zneužití trhů	16
2.9 Systémové riziko	17
2.10 Riziko nelinearity	18
2.11 Politické riziko	18
2.12 Riziko státních dluhopisů	19
2.13 Riziko finančních derivátů	19
3 TEORIE FINANČNÍ ANALÝZY BANKY	21
3.1 Fundamentální a technická analýza	21
3.1.1 Fundamentální analýza	21
3.1.2 Technická analýza	21
3.1.3 Technická analýza pohledem investorů	22
3.2 Zdroje informací pro finanční analýzu	22
3.2.1 Rozvaha banky	22
3.2.2 Podrozvaha banky	23
3.2.3 Výkaz zisků a ztrát banky	23
3.2.4 Výroční zpráva	24
3.2.5 Příloha	24
4 UKAZATELE POUŽÍVANÉ PŘI FINANČNÍ ANALÝZE BANKY	25
4.1 Horizontální analýza	25
4.2 Vertikální analýza	26
4.3 Ukazatele struktury bilance	26
4.4 Ukazatele bankovní rentability	27

4.5	Bankovní likvidita	28
4.6	Ukazatele produktivity	29
4.7	Ukazatel kapitálové přiměřenosti	30
5	KOMERČNÍ BANKA, A. S.	34
5.1	Představení banky.....	34
5.2	Skupina Société Générale.....	34
5.3	Historie banky a významné milníky.....	35
5.4	Komerční banka a Skupina KB v roce 2013	36
5.5	Vlastnická struktura Komerční banky, a. s.....	37
6	PŘEDSTAVENÍ KOMPAREOVANÝCH BANK	40
6.1	Československá obchodní banka, a. s.	40
6.2	Česká spořitelna, a. s.	41
7	FINANČNÍ ANALÝZA KOMERČNÍ BANKY, A. S. A KOMPARECE VYBRANÝCH UKAZATELŮ S VYBRANÝMI BANKOVNÍMI DOMY V ČR.....	43
7.1	Komparace základních položek účetních výkazů.....	43
7.1.1	Komparace bilanční sumy.....	43
7.1.2	Komparace zisku.....	44
7.1.3	Počet klientů.....	46
7.1.4	Horizontální a vertikální analýza Komerční banky	47
7.1.5	Horizontální analýza rozvahy	48
7.1.6	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	50
7.2	Vývoj čistých úrokových výnosů a čistých výnosů z poplatků a provizí	52
7.2.1	Čistý úrokový výnos	52
7.2.2	Čisté výnosy z poplatků a provizí KB	53
7.3	Vertikální analýza.....	55
7.3.1	Podíl emitovaných cenných papírů na celkových pasivech KB	57
7.3.2	Závazky vůči bankám	58
7.4	Ukazatele struktury bilance	59
7.4.1	Podíl úvěrových pohledávek za klienty na celkových aktivech.....	59
7.4.2	Podíl pohledávek za bankami na celkových aktivech KB	63
7.4.3	Podíl realizovatelných finančních aktiv na celkových aktivech analyzovaných bank.	64
7.4.4	Podíl závazků ke klientům na celkových pasivech.....	66
7.5	Ukazatele bankovní rentability.....	68

7.5.1	ROE.....	68
7.5.2	ROA	70
7.6	Bankovní likvidita - Gap analýza KB	71
7.7	Ukazatele produktivity KB.....	73
7.7.1	Aktiva na jednoho zaměstnance KB	74
7.7.2	Zisk na jednoho zaměstnance KB	75
7.7.3	Personální náklady na jednoho zaměstnance KB.....	76
7.8	Ukazatel kapitálové přiměřenosti	77
ZÁVĚR		79
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ		83
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ		87
SEZNAM PŘÍLOH.....		89

ÚVOD

V roce 2008 se světem prohnala finanční krize, která začala po kolapsu na trhu nemovitostí v USA. Banky utrpěly nejenom ztráty, ale mnoho bank včetně jedné z největších světových investičních bank Lehman Brothers zkrachovalo. Krize postihla nejenom bankovní sektor v USA, kde vznikla, ale v podstatě všechny obory lidské činnosti na celém světě. Sotva se ekonomika vzpamatovala z problémů v USA, objevily se problémy s obsluhou veřejného dluhu v některých zemích eurozóny, především v Řecku.

Díky dostatečné kapitalizaci a nižšímu počtu rizikových úvěrů, než jaký měly banky v USA, v tomto období žádná česká banka nezkrachovala. Finanční krize i přes značné zlepšení ekonomické situace nadále trvá. Otázkou zůstává, jak se v tomto turbulentním období vyvíjel český bankovní trh a především finanční situace Komerční banky, a. s., která je třetí největší bankou v České republice podle kritéria velikosti bilanční sumy. Práce se dále zabývá porovnáním výsledků finanční analýzy této banky s dvěma největšími bankami v ČR dle stejného kritéria a to s Československou obchodní bankou a. s. a Českou spořitelnou, a. s. Na otázku, jak se vyvíjela velikost bilanční sumy těchto bank, jakého zisku dosahovaly, jak se vyvíjela jejich rentabilita, kapitálová přiměřenost a další finanční ukazatele v dimenzi času, odpoví práce, kterou držíte v ruce. Finanční analýza bude provedena pro období let 2009 až 2013, což je podle autora dostatečná doba pro posouzení finanční situace banky.

Hlavním cílem práce je zhodnotit finanční situaci Komerční banky, a. s. a analyzovat vybrané ukazatele v komparaci s vybranými bankovými domy v České republice.

1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Cílem bakalářské práce je zhodnotit finanční situaci Komerční banky, a. s. a analyzovat vybrané ukazatele v komparaci s vybranými bankovými domy v České republice.

Bakalářská práce je členěna do 6 kapitol.

Úvodní kapitola s názvem cíl a metodika bakalářské práce charakterizuje cíl a metodický postup práce. Druhá kapitola je zaměřena na bankovní rizika; jsou zde uvedena rizika, kterým banky čelí od počátku své existence i rizika, jejichž dopad se zvyšuje až v posledních letech. Třetí kapitola se zabývá teorií finanční analýzy banky, zdroji informací ze kterých tato analýza čerpá a dále popisem jednotlivých ukazatelů.

V rámci praktické části jsou zpracovány další 3 kapitoly. Kapitola čtvrtá popisuje Komerční banku, její historii, charakteristiku, vlastnickou strukturu a vybrané obchodní případy. Pátá kapitola představuje komparované banky. Šestá kapitola je zaměřena na finanční analýzu Komerční banky a na interpretaci vypočítaných ukazatelů. Práce analyzuje a popisuje vertikální a horizontální analýzu, rentabilitu, likviditu, produktivitu a kapitálovou přiměřenost Komerční banky. Vybrané ukazatele jsou v rámci této kapitoly komparovány s vybranými bankovými domy.

Autor v průběhu zpracování bakalářské práce vycházel převážně z literárních zdrojů. Jako stěžejní byla zvolena autorka KAŠPAROVSKÁ¹ a její vymezení teoretických pojmů.

Pro komparaci byly na základě výročních zpráv a účetních závěrek českých bank zvoleny další dvě banky: Československá obchodní banka, a. s. a Česká spořitelna, a. s., práce tak porovnává finanční situaci tří největších bank v České republice. Za rozhodující kritérium byla zvolena bilanční suma. Pro účely finanční analýzy byly zvoleny individuální nekonsolidované účetní závěrky. V práci jsou použity veřejně dostupné informace z výročních zpráv bank z let 2009 - 2013. Práce používá tyto metody: popisná, analyticko-statistická a metoda komparace.

¹ KAŠPAROVSKÁ, V. *Řízení obchodních bank*. 1. Vyd. Praha : Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7.

2 BANKOVNÍ RIZIKA

Při provádění obchodů jsou banky vystaveny řadě různých rizik. Jejich správná identifikace, měření a řízení patří k jedné ze základních podmínek efektivní činnosti banky. Vzhledem k faktu, že se banky snaží z dlouhodobého hlediska maximalizovat a stabilizovat svůj zisk, musejí přebírat určitá rizika, protože nerizikové operace (respektive činnost směřující k úplnému vyloučení rizika) by se mohly projevit v nedostatečné ziskovosti banky. Banky se proto snaží maximalizovat svou ziskovost, popř. dosahovat jinak formulovaného cíle při dané míře rizika.²

Dnes se banky setkávají s riziky, která byla ještě před několika lety nemyslitelná. Ještě před 5ti lety byly státní dluhopisy považovány za jistou investici; to se v situaci, kdy některé státy mají problém s obsluhou svého dluhu, mění. Rizikům banka čelí každým momentem své existence a tato mohou mít na banku velký dopad.

Mezi nejdůležitější druhy bankovních rizik patří:³

- úvěrové riziko;
- úrokové riziko;
- měnové riziko;
- likviditní riziko;
- kapitálové riziko.

V praxi je banka vystavena mnoha dalším rizikům, jako jsou riziko právní, regulatorní, reputační, systémové riziko, riziko dominantního postavení, riziko nelinearity, morální hazard či politické riziko.

2.1 Úvěrové riziko

Toto riziko spočívá v tom, že klient či obchodní partner banky nedodrží sjednané podmínky finanční transakce a bance tím vznikne finanční ztráta. Vyplývá z platební neschopnosti dlužníků nebo z jejich platební nevěle splatit jejich závazky vůči bance.

² REVENDA, Z. et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. vydání. Praha : Management Press, 2008. s. 130.

³ KALABIS, Z. *Základy bankovníctví – bankovní obchody, služby, operace a rizika*. Brno : Bizz Books, 2012, s. 25.

Příčiny úvěrového rizika můžeme rozdělit na dvě základní skupiny:⁴

- interní příčiny, které jsou bezprostředně závislé na vlastních rozhodnutích banky, vyplývají ze špatných rozhodnutí banky o alokaci aktiv;
- externí příčiny, které jsou naopak v zásadě nezávislé na rozhodnutích banky a jsou dány celkovým vývojem ekonomiky, politickou situací apod.

Z hlediska řízení úvěrového rizika rozlišujeme dvě složky úvěrového rizika:

- riziko nesplnění závazku druhou stranou, které vyplývá z pravděpodobností vzniku ztráty z dané transakce. Obsahuje riziko zákazníka, riziko země a riziko transferu;
- inherentní neboli vnitřní riziko produktu, které je dáno výší ztráty, která vznikne bance v důsledku nesplnění závazku obchodním partnerem. Toto riziko nepoukazuje na pravděpodobnost ztráty, ale vyčísluje, jaká bude výše této ztráty a z čeho tato ztráta vznikne. Obsahuje riziko jistiny a úroků, riziko náhradního obchodu, a riziko zajištění.

Dnešní ekonomický systém je na půjčkách doslova závislý. Akt půjčky obvykle stimuluje ekonomickou aktivitu, protože umožňuje dlužníkovi spotřebovat víc, než by za běžných okolností mohl. Vyskytují se zde ovšem výjimky; pokud jsou zakoupená aktiva finančního a ne fyzického charakteru, nemusí být tento efekt nezbytně simulující. Podle stejného vzorce má obsluha dluhu depresivní charakter na ekonomiku.⁵ Hovoříme zde také o jevu zvaném také jako deleveraging (v překladu doslova odpákování). Zdroje, které by jinak byly určeny ke spotřebě, nebo k vytvoření budoucího zdroje příjmů, jsou použity jako náklady na obsluhu dluhu. Zde už ale pracujeme s myšlenkou nejenom bankovního rizika, ale rizika kolapsu celých států.

2.2 Úrokové riziko

Úrokové riziko vyplývá ze změn tržních úrokových sazeb a jejich negativního dopadu na zisk banky. Výše tohoto rizika závisí na struktuře bilance banky z hlediska citlivosti úrokových sazeb jednotlivých položek aktiv a pasiv, na změny tržních úrokových sazeb. Úrokovému riziku je banka vystavena, pokud úroková citlivost aktiv není shodná s úrokovou mírou pasiv.⁶

⁴ REVENDA, Z. et al. *Peněžní ekonomie a bankovnictví*. 4. vydání. Praha : Management Press, 2008. s. 130.

⁵ SOROS, G., *The Alchemy of finance*. Wiley : New Jersey, 2003. p. 100.

⁶ KAŠPAROVSKÁ, V. et al. *Řízení obchodních bank*. Praha : Beck, 2006. s. 96.

Úrokové riziko je možné řídit dvěma způsoby:⁷

- přizpůsobením struktury aktiv a pasiv tak, aby jejich citlivost na změny tržních úrokových sazeb byla přibližně shodná;
- pomocí derivátových obchodů (swap, futures) lze zajistit otevřené pozice vyplývající z rozdílné struktury aktiv a pasiv vzhledem k jejich citlivosti na úrokový vývoj. Pokud je úrokový vývoj pro banku nepříznivý, bance to snižuje úrokový výnos, ale tento pokles je kompenzován ziskem ze sjednaných derivátů a obráceně.

2.3 Měnové riziko

Toto riziko je ve velmi blízké úrokovému riziku. Je způsobeno změnou tržních měnových kursů. Výše rizika závisí na struktuře aktiv a pasiv z měnového hlediska. Riziko je obecně tím vyšší, čím vyšší část aktiv je refinancována pasivy v jiné měně⁸.

V rámci eurozóny při obchodech v eurech je toto riziko nesledované (pokud pomineme rizikovost samotného eura). V bankách, které mají expozici v mnoha různých zemích s různými měnami, je toto riziko obrovské. Banka může v případě těchto expozic ztratit i desítky procent investovaného kapitálu za jediný den. V tomto případě je toto riziko hodnoceno společně s rizikem politickým.

2.4 Likviditní riziko⁹

Toto riziko představuje situaci, kdy banka nabude mít dostatek volných finančních prostředků k pokrytí svých splatných závazků. K této situaci může dojít zejména v případě, kdy je splatnost pasiv kratší než splatnost aktiv. Jestliže banka nedisponuje dostatečnou likviditou, je nucena prodat svá aktiva i pod jejich tržní cenou a realizuje ztrátu.

Jednou z nejdůležitějších podmínek, které jsou na banku kladeny, je trvalé udržení platební schopnosti v české měně i v jiných měnách. Banka musí být likvidní v každém okamžiku. To znamená především schopnost banky dostát svým splatným závazkům, jako je např. schopnost vyplatit splatné vklady klientů nebo provést platbu z účtu podle příkazu klienta.

⁷ REVENDA, Z. et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. vydání. Praha: Management Press, 2008. s. 131.

⁸ REVENDA, Z. et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. vydání. Praha: Management Press, 2008. s. 131.

⁹ KAŠPAROVSKÁ, V. et al. *Řízení obchodních bank*. Praha : Beck, 2006. s. 129.

K měření likvidity používají banky metodu likviditní gap, což je v podstatě obdoba gapové analýzy, která se používá k měření úrokového rizika.¹⁰

2.5 Kapitálové riziko

Kapitálové riziko (někdy nazývané riziko nesolventnosti) v sobě zahrnuje všechna rizika banky. Toto riziko spočívá v tom, že výše závazků v tržním vyjádření je větší než je tržní hodnota veškerých aktiv a banka se tak stává nesolventní. Banka musí udržovat takovou výši vlastního kapitálu, která by tuto situaci vyloučila. Čím vyšší je vlastní kapitál banky, tím menší riziko nesolventnosti existuje. Platí však, že zvyšování vlastního kapitálu snižuje rentabilitu vlastního kapitálu banky. Zde vycházíme z předpokladu, že rentabilita aktiv je vyšší než nákladová úroková míra ze závazků banky.¹¹

Pravidla kapitálové přiměřenosti jsou podrobně rozepsána v kapitole 4. 7 Ukazatel kapitálové přiměřenosti.

2.6 Riziko asymetrické informace

Tržní mechanismus a fungování trhů zahrnující finanční zprostředkování jsou výrazným způsobem závislé na informacích. Převážná většina ekonomických analýz byla a stále je založena na předpokladu dokonalé informovanosti všech hospodářských subjektů. Hypotéza dokonalých trhů dále předpokládá, že získávání informací a informace samotné jsou zdarma. Je zřejmé, že takové předpoklady jsou velice diskutabilní. V ekonomické teorii jsou rozlišovány dva základní typy informační asymetrie: nepříznivý výběr a morální hazard. Nepříznivý výběr vzniká před uzavřením smlouvy mezi kupujícím a prodávajícím. Na trhu úvěrů budou při působení těchto podmínek neaktivnější a neúspěšnější ty subjekty, které uskutečňují rizikovější aktivity s velkým potenciálem zisku, ale i velkým rizikem ztráty.¹³

Banky mají při posuzování projektu a žadatele pouze omezené informace, a proto nejsou schopny dostatečně přesně rozlišit rizikovost jednotlivých projektů. Když banka půjčí peníze firmě, tak trvá na to sepsání formálního kontraktu, který stanovuje např. hodnotu a termíny splátek a jiné informace. V kontraktu jsou určeny i další

¹⁰ KAŠPAROVSKÁ, V. et al. *Řízení obchodních bank*. Praha : Beck, 2006. s. 130.

¹¹ REVENDA, Z. et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. vydání. Praha : Management Press, 2008. s. 132.

¹³ POLOUČEK, S. et al. *Peníze, banky, finanční trhy*. Vyd. 1. Praha : C.H. Beck, 2009. s. 29.

podmínky, které musí firma dodržovat. Bohužel není možné sestavit smlouvu tak, aby pokryla jakoukoliv možnou budoucí událost.¹⁴

Čím větší je informační asymetrie, tím pravděpodobnější je poskytnutí špatného úvěru. Nežádoucí výběr tak může narušit efektivní alokaci zdrojů a vyžaduje náklady, které snižují efektivnost finančního trhu.

2.7 Morální hazard

K morálnímu hazardu dochází v situaci, kdy jsou rozhodnutí hospodářského subjektu ovlivněna tím, že nemusí nést případné negativní důsledky změny svých rozhodnutí. Prakticky to znamená, že po uzavření smlouvy jedna ze stran nepředvídatelným způsobem změní své chování. Jak vyplývá ze samotného názvu, reálné uskutečnění morálního hazardu významně závisí také na morálce těchto subjektů. V ekonomické teorii je postaven na morálním hazardu především problém zastupování, kde je přítomna významná asymetrie informací mezi zastupovaným a zastupujícím.¹⁵

Příkladem morálního hazardu klienta banky je situace, kdy banka poskytne úvěr na určitý projekt. Může se stát, že dlužník nevyužije prostředky v souladu s původním projektem, nýbrž je investuje do rizikovějšího projektu. Pokud by banka věděla, že má financovat takto rizikový projekt, požadovala by vyšší úrokovou sazbu a nebo by úvěr vůbec neposkytla. Dlužník se vystavuje riziku, že nebude schopen úvěr splatit. V případě úspěchu rizikovějšího projektu získá dlužník vyšší zisk, než původně očekávaným, a to bez zvýšení nákladů. To je důvodem, proč banky věnují takovou pozornost posuzování projektů a klientů dříve, než úvěr poskytnou. Proto také vyžadují detailní a průběžně informace o tom, jak je úvěr využíván. Banka úvěry sleduje a člení je do skupin podle kvality na standardní, sledované, nestandardní, pochybné a ztrátové. Následně na tyto tvoří opravné položky, které u standardních úvěrů tvoří 0 % a v případě úvěrů ztrátových pak přes 80 % hodnoty pohledávek.

Morální hazard se může týkat i banky, která se pouští do rizikových operací proto, že se cítí být chráněna státem buď z důvodu, že je příliš velká a významná (too-big-to-fail), nebo proto, že je státem vlastněná a nebo je velká a významná a ještě navíc vlastněná státem.

¹⁴ BREALEY, R. A. *Principles of corporate finance. 9th ed.* Boston : McGraw-Hill/Irwin 2008, p. 8.

¹⁵ POLOUČEK, S. et al. *Peníze, banky, finanční trhy.* Praha : C.H. Beck, 2009. s. 37.

S termínem Too big to fail se setkáváme v souvislosti s myšlenkou, že se firma stane tak velkou a hluboce zakořeněnou v ekonomice státu, že vláda je ochotna tuto firmu zachránit v případě rizika jejího krachu. To se stane v případě, že vláda věří, že pokud tato firma zkrachuje, tak cena, kterou by ekonomika utrpěla při jejím krachu, je větší než ta, kterou by stála její záchrana. Pokud zkrachuje například velká banka, může tak ohrozit celý finanční systém; tedy např. i firmy, které jsou závislé na úvěrech poskytovaných bankou. Pokud by tyto závislé firmy zkrachovaly, tak to může ohrozit velký počet pracovních míst.¹⁶

Otázkou zůstává, zda si takovou pomoc od státu zaslouží velké banky, které kvůli podstupování neúměrných rizik a porušování základních pravidel risk managementu (například půjčování lidem bez prokázání příjmů) dosahovaly velkých zisků v dobách, kdy jim tyto strategie vycházely.

Lidé z top managementu bank nebyli za uvedené prohřešky přímo zodpovědní, ale věděli o nich a dokud bankám tyto riskantní strategie vycházely, tak s přimhouřeným okem sledovali rostoucí zisky. Tito lidé dostávali bonusy v řádu desítek milionů dolarů. Když dlužníci přestali tyto půjčky splácet, za chyby bankéřů zaplatili daňoví poplatníci.

2.8 Zneužití trhů

Tento fenomén bývá spojován s využitím neveřejných informací, tzv. insider informací, při obchodování s cennými papíry na finančních trzích. Investoři využívající tyto neveřejné informace získávají výnosy z obchodování na úkor ostatních účastníků trhu. Jiným případem zneužití trhů je zveřejňování zamlžujících nebo nepravdivých informací o emitentech při emisi cenných papírů.¹⁷

Typickým představitelem zneužití neveřejných informací může být člen představenstva nebo účetní, který má k dispozici vnitřní informace o firmě dříve, než se dostanou na veřejnost při pravidelném ohlašování výsledků společnosti. Lidé, kteří mají k těmto informacím přístup, mohou vlastnit akcie své firmy, ale mohou je nakupovat či prodávat pouze v určitých časových oknech. Obchody vnitřního vedení firmy jsou většinou dobře utajeny. Pokud chce někdo trhu zneužít, často to neudělá přímým nákupem akcií, ale nákupem opcí, čímž může obchodníka, který mu tuto špatně

¹⁶ *Too-big-to-fail* [online]. Investopedia, 2014 [cit. 2015-01-25]. Dostupné na [www: <http://www.investopedia.com/terms/t/too-big-to-fail.asp>](http://www.investopedia.com/terms/t/too-big-to-fail.asp).

¹⁷ KAŠPAROVSKÁ, V. et al. *Řízení obchodních bank*. Praha : Beck, 2006. s. 38.

oceněnou opci prodá, přivést k bankrotu. Tímto obchodníkem může být i banka, která tyto opce koupí a následně může utrpět obrovské ztráty, pokud by byla na ztrátové straně trhu.

2.9 Systémové riziko

Tento typ rizika vzniká v situaci, kdy se neschopnost jedné banky dostát svým splatným závazkům přenáší na další banky v systému. Obvykle k tomu dochází nadměrným vybíráním vkladů, což je jev který je někdy nazývaný jako run na banky. Rozsah selhání ohrožuje stabilitu bankovního sektoru a může způsobit krizi v ekonomickém systému. Příčin systémového rizika může být mnoho. Je to ale především špatné řízení bank, přičemž zásadním problémem obvykle bývá vysoké úvěrové riziko, jemuž se banka vystavila. Příčinami tohoto rizika mohou být cenové bubliny na trhu nemovitostí, výrazné neočekávané změny úrokových sazeb nebo transformace ekonomického systému.¹⁸

Systémové riziko je negativní externalita, která způsobuje nežádoucí důsledky (finanční ztráty a neúměrné náklady) i stranám, jež nejsou účastníky systému, především daňovým poplatníkům. Příkladem z nedávné historie je počátek finanční krize v roce 2008. Americký ministr financí Hanry Paulson vyhlásil, že nepoužije peníze daňových poplatníků na záchranu krachující banky Lehman Brothers. Když tato banka padla, celý americký bankovní systém se v podstatě zhroutil. Zavládla naprostá nejistota. Nikdo nevěděl, která banka má jaké problémy a zda tyto problémy mohou vést k nesplnění závazků banky či k jejímu kompletnímu kolapsu. Ještě ten samý týden americký ministr financí požádal kongres o vytvoření záchranného fondu TARP (Troubled Asset Relief Program) v hodnotě 700 miliard dolarů.¹⁹

Díky těmto krokům se snižuje důvěra veřejnosti v bankovní systém a v důsledku toho se omezuje, či dokonce přerušuje tok finančních transakcí v ekonomice.

Bankovní krize vždy souvisely se ztrátou důvěry v bankovní sektor, ať se již jednalo o vůbec první bankovní krizi, kdy v roce 1640 král Karel I. zakázal královské mincovně, aby obchodníkům vydala jejich peníze, pokud mu nedají půjčku²⁰, nebo o bankovní krizi na českém území v letech 1918 až 1922, kdy se po zpomalení investičního boomu začaly dostávat podniky do finančních problémů a ekonomika se

¹⁸ KAŠPAROVSKÁ, V. et al. *Řízení obchodních bank*. Praha : Beck, 2006. s. 39.

¹⁹ SOROS, G. *Finanční turbulence v Evropě a Spojených státech*. Brno : Bizbooks, 2013. s. 9.

²⁰ HOLMAN, R. *Ekonomie*. Praha : C.H. Beck, 2011, s. 479.

začala potýkat s platební neschopností. Ta vyvrcholila krachem několika bank. V říjnu 1924 vznikl zvláštní fond pro zmírnění ztrát vyvstávajících z poválečných poměrů. Tento fond vytvořil sanační plán, který znamenal záchranu 27 menších a středních bank.²¹

2.10 Riziko nelinearity

Tento fenomén souvisí s výše uvedenými riziky a ukazuje je v novém světle. Jednou z nejčastějších definic tohoto fenoménu je takzvaný efekt věže z písku. Jedná se o situaci, kdy se osoba zarputile pokouší postavit cosi na způsob miniaturní babylonské věže. Postupně přidává další a další písek a stavba pomalu roste. Osoba si myslí, že takto lze dosáhnout nebes. Pokračuje tedy ve svém díle a je zvědava, jakým způsobem ke kolapsu nakonec dojde. Dříve či později se věž nevyhnutelně zborší a splyne s pískem pláže. Dalo by se říct, že odpovědnost za zhroucení celé stavby nese právě ono poslední zrnko písku. Jsme svědky lineární síly, jejíž působení na objekt má nelineární účinek. Nepatrné zvýšení na vstupu, v našem případě zrnko písku, vede k disproporcionálnímu výsledku, tedy ke kolapsu této skromné verze babylonské věže. Tento fenomén bývá někdy rozpracován v rámci teorie chaosu. Teorie chaosu se zabývá především funkcemi, u nichž může nepatrná hodnota na vstupu vyústit v neúměrně rozsáhlou reakci.²²

Výsledkem toho jevu je, že miniaturní chyba jednoho jedince nebo subjektu může mít obrovský dopad na celý systém a vyvolat naprosto neočekávaný sled událostí. Důsledkem tohoto fenoménu může krach jediné banky způsobit kompletní kolaps finančního systému.

2.11 Politické riziko

Ve druhé polovině 20. století se výrazně změnila ekonomická mapa světa. Velký význam si získaly dříve chudé země, z nichž mnohé zaznamenaly pozoruhodný hospodářský růst, doprovázený značným rozmachem světového obchodu. Jde zejména o země jihovýchodní Asie a latinské Ameriky, ale také o Turecko, Řecko či Izrael. Kdo dnes ale ví o Káhirské burze? Málokdo a přitom šlo o jeden z největších akciových trhů na světě, než se v roce 1962 stala obětí experimentu známého jako arabský socialismus. Burzovní krachy a krize bývají dočasné, časově omezené a obvykle představují spíše

²¹ MUSÍLEK, P. *Trhy cenných papírů*. Praha : Ekopress, 2010, s. 137.

²² TALEB. N. N., *Zrádná nahodilost* Praha. : Paseka, 2013. s. 149.

příležitost než hrozbu. Politické události jako války, revoluce či znárodnování mohou naopak prosperující ekonomiku v podstatě zlikvidovat.²³

2.12 Riziko státních dluhopisů

Ještě před deseti lety byly státní dluhopisy považovány za nejjistější formu investice se stoprocentní návratností. Finanční krize v roce 2008 však toto paradigma vyvrátila.

Absence společné pokladny byla často zmiňována jako velmi slabá stránka celého projektu Evropské unie. Poprvé se jako velký problém projevila po bankrotu Lehman Brothers 15 října 2008, kdy hrozba systémového kolapsu donutila vlády zaručit se za to, že takovému kolapsu již nikdy nedojde. V té době německá kancléřka Angela Merkelová trvala na tom, aby se každá země starala o své instituce a ručila za ně, přičemž odmítla celoevropský přístup. Zajímavostí je, že se rozdílly v úrokových mírách zvětšily až v roce 2009, kdy nově zvolená řecká vláda oznámila, že její předchůdce podváděl a že její deficit je mnohem větší, než bylo prezentováno.²⁴

Veškeré tyto problémy byly většinou řešeny na úkor daňových poplatníků a ve prospěch bank. Situace se ale v budoucnu může obrátit a hrozí další cyklus krachů bank. Dnešní dluhopisy zemí nejvíce postižených finanční krizí jsou díky svým úrokovým výnosům značně atraktivní, riziko jejich nesplacení je ale vysoké.

ECB poté po problémech s vydáváním evropských dluhopisů vytvořila systém, kdy je s garancí jednotlivých centrálních bank schopna přijímat jakoukoliv půjčku od komerčních bank.²⁵

2.13 Riziko finančních derivátů

Finanční deriváty původně vznikly proto, že umožňují podnikatelským jednotkám lépe řídit rizika. Praxe ale prokázala, že tomu tak nemusí být vždy. V praxi úvěrových derivátů je dokázáno, že rizika poté přecházejí na jednotky, které naopak tato rizika řídí špatně nebo vůbec. Jednotky, které mají už tak dost vlastních podnikatelských rizik, tak často prostřednictvím derivátů tato rizika navyšují o další rizika. Praxe potvrzuje, že naprostá většina derivátů je spekulativního charakteru, to

²³ KOHOUT, P. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 6. přeprac. vyd. Praha : Grada, 2010, s. 97.

²⁴ SOROS, G. *Finanční turbulence v Evropě a Spojených státech*. Brno : Bizbooks, 2013. s. 99.

²⁵ SOROS, G. *Finanční turbulence v Evropě a Spojených státech*. Brno : Bizbooks, 2013. s. 25.

platí i přesto, že firmy bývají přesvědčovány o pravém opaku, tedy že si rizika tímto způsobem zajistí.²⁶

Pro banku je na jedné straně finančně velmi lukrativní, pokud dokáže tyto deriváty sestavovat, správně oceňovat a se ziskem prodávat. Pokud se ale tyto deriváty objeví v aktivech banky určených k obchodování, tak při jakémkoliv výkyvu na trhu derivátů hrozí bance velké ztráty.

Závěr kapitoly

Cílem této kapitoly bylo seznámit čtenáře s častými i méně častými riziky, se kterými se banky při své činnosti setkávají a která následně vedou k bankovním kolapsům a krizím. V dalších kapitolách již toto téma nebude dále rozpracovááno a práce se bude koncentrovat na samotnou finanční analýzu v letech po finanční krizi.

²⁶ JÍLEK, J., *Finanční trhy a investování*. Praha : Grada, 2009. s. 92.

3 TEORIE FINANČNÍ ANALÝZY BANKY

Finanční analýza je typem poměrové analýzy, jejímž cílem je zhodnotit finanční hospodaření banky a využít zjištěné závěry pro budoucí finanční plánování.

Finanční analýza je založena na systému definovaných ukazatelů. Tyto ukazatele jí umožňují identifikovat finanční problémy nebo naopak odhalit silné stránky. Úkolem finanční analýzy je celkové posouzení finanční situace banky na základě finančních údajů z minulého období. Finanční analýza používá údaje z finančního účetnictví a to především z bilance, z výkazů zisků a ztrát a z výkazu cash flow. Tyto výkazy jsou součástí výročních zpráv, které jsou banky povinny každoročně zveřejňovat. Finanční analýza není sama o sobě nástrojem změny ekonomické situace banky, ale je nástrojem, který umožňuje poznání ekonomického stavu banky vzhledem ke konkurenci nebo vzhledem k minulému či plánovanému vývoji, případně k porovnání a evaluaci plánovaného a skutečné situace banky. Teprve na její závěry analýzy navazují ekonomická, marketingová, organizační nebo procesní a jiná opatření, jejichž cílem je změna zjištěného stavu.³⁰

3.1 Fundamentální a technická analýza

3.1.1 Fundamentální analýza

Fundamentální finanční analýza se soustřeďuje na vyhodnocování kvalitativních údajů o podniku nebo bance. Základní metodou analýzy je odborný odhad založený na zkušenostech analytika. Informace kvantitativní povahy se do analýzy zahrnují, zpravidla se však nezpracovávají pomocí algoritmizovaného matematického aparátu.³¹

3.1.2 Technická analýza

Technická analýzou se rozumí kvantitativní zpracování ekonomických dat s použitím matematických, matematicko-statistických a dalších algoritmizovaných metod. Výsledky zpracování jsou poté opět vyhodnocovány nejen kvantitativně, ale i kvalitativně.³²

Tato práce se zabývá fundamentální analýzou.

³⁰ KAŠPAROVSKÁ, V. et al. *Řízení obchodních bank*. 1. vyd. Praha : Beck, 2006. s. 27.

³¹ KOLÁŘ, P. *Finanční analýza*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2006. s. 44.

³² KOLÁŘ, P. *Finanční analýza*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2006. s. 44.

3.1.3 Technická analýza pohledem investorů

Investoři často využívají této metody jak předpovídat pohyby trhu tak, že identifikují grafické vzory v cenových grafech (nebo v grafech indikátorů vycházejících z cen), které mají tendenci se opakovaně tvořit. Důvodem pro tvorbu těchto opakujících se vzorů je skutečnost, že lidé mají z psychologického úhlu pohledu tendenci odpovídat na podobné podmínky stejným způsobem. Proto je do jisté míry možné předpovídat pohyb trhu podle těchto opakujících se vzorců (které bývají někdy nazývány technické formace). Lidská psychika je ale složitá a dva pohledy na stejné tržní podmínky nejsou nikdy úplně stejné. Z toho důvodu je důležité kombinovat tuto analýzu s dalšími typy obchodních analýz.³³

3.2 Zdroje informací pro finanční analýzu

3.2.1 Rozvaha banky

Rozvaha banky nám dává informaci o tom, jaká je na jedné straně struktura majetku banky (položky aktiv) a na straně druhé pak z jakých finančních zdrojů je majetek financován (položky pasiv).

Tabulka č. 1: Rozvaha banky³⁶

Aktiva	Pasiva
1. Pokladní hotovost	1. Závazky k bankám
2. Vklady u centrální banky	2. Závazky ke klientům
3. Státní pokladniční poukázky	3. Závazky z dluhových cenných papírů
4. Pohledávky za bankami	4. Rezervy
5. Pohledávky za klienty	5. Ostatní pasiva
6. Cenné papíry	6. Podřízený dluh
7. Majetkové účasti	7. Základní kapitál
8. Dlouhodobý hmotný a nehmotný	8. Kapitálové fondy
9. Pohledávky z upsaného základního	9. Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku
10. Ostatní aktiva	10. Emisní ážio
	11. Nerozdělený zisk z předchozích období

Z účetního hlediska se hodnota majetku banky musí rovnat hodnotě bankovních zdrojů. Na rozdíl od výrobních podniků má bankovní rozvaha své určité charakteristické rysy. Na straně pasiv se jedná o relativně malý podíl vlastních zdrojů s převažujícími

³³ SPARANDEO, V., *Methods of Wall street master*. New Jersey : Wiley, 1993. p. 60.

³⁶ KAŠPAROVSKÁ, V. et al. *Řízení obchodních bank*. 1. vyd. Praha : Beck, 2006. s. 4.

cizími zdroji (především vklady klientů banky). Pasiva banky se vyznačují převažujícím podílem krátkodobých finančních zdrojů, což vyplývá z činnosti banky jako finančního zprostředkovatele. Na straně aktiv jsou silně zastoupeny i nástroje s dlouhodobou splatností, což je důsledkem časového nesouladu mezi zdroji, jejich užitím a s tím souvisejícím rizikem likvidity.³⁷

3.2.2 Podrozvaha banky³⁸

Moderní banky v reakci na velkou konkurenci ostatních finančních institucí nabízejí mnoho produktů mimo rámec tradičního komerčního bankovníctví. Pro tyto operace je často typické, že se jejich realizací banka nedostává do věřitelské, ale ani do dlužnické pozice, a tak nemají obvyklý bilanční (rozvahový) obrát. Banka je proto zachytí podrozvahově (mimobilančně).

Rozvahově zobrazené bankovní aktivity je možné dát do souvislosti s aktuálními aktivy a pasivy, zatímco budoucí pohledávky a závazky mají svůj obraz v podrozvaze.

Tabulka č. 2: Podrozvaha banky³⁹

Podrozvahová aktiva	Podrozvahová pasiva
1. Poskytnuté přísliby a záruky	1. Přijaté přísliby a záruky
2. Poskytnuté zástavy	2. Přijaté zástavy a zajištění
3. Pohledávky ze spotových operací	3. Závazky ze spotových operací
4. Pohledávky z pevných termínových operací	4. Závazky z pevných termínových operací
5. Pohledávky z opcí	5. Závazky z opcí
6. Odepsané pohledávky	6. Hodnoty převzaté do úschovy, do správy a k uložení
7. Hodnoty předané do úschovy, do správy a k uložení	7. Hodnoty převzaté k obhospodařování
8. Hodnoty předané k obhospodařování	

3.2.3 Výkaz zisků a ztrát banky⁴¹

Výkaz zisku a ztrát ukazuje souhrnnou a aktuální informaci o hospodaření banky za dané období, komparuje realizované výnosy s vynaloženými náklady. Vyvažující položkou představuje zisk nebo ztráta. Výkaz může mít vertikální nebo horizontální strukturu. Základními sledovanými položkami jsou kromě zisku úrokové výnosy,

³⁷ PŮLPÁNOVÁ, S. *Komerční bankovníctví v České republice*. Praha : Oeconomica, 2007. s. 83.

³⁸ PŮLPÁNOVÁ, S. *Komerční bankovníctví v České republice*. Praha : Oeconomica, 2007. s. 97.

³⁹ PŮLPÁNOVÁ, S. *Komerční bankovníctví v České republice*. Praha : Oeconomica, 2007. s. 98.

⁴¹ DVOŘÁK, P. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha, 2005. s. 101.

úrokové náklady, čistý výnos z poplatků a provizí, personální náklady (často používané pro zhodnocení produktivity banky). Pro čisté úrokové výnosy je v poslední době typické, že jejich podíl na celkových výnosech banky klesá ve prospěch výnosů neúrokových (například výnosy z finančních operací).

Tabulka č. 3: Výkaz zisku a ztráty banky⁴²

1.	Zisk z finanční a provozní činnosti
2.	Správní náklady
3.	Odpisy
4.	Tvorba rezerv
5.	Ztráty ze znehodnocení
6.	Negativní goodwill bezprostředně zahrnutý do výkazu zisku/ztráty
7.	Podíl na zisku/ztrátě přidružených a ovládaných osob a společných podniků
8.	Zisk nebo ztráta z neoběžných aktiv a vyřazovaných skupin
9.	Náklady na daň z příjmů
10.	Zisk nebo ztráta po zdanění

3.2.4 Výroční zpráva⁴³

Banka jakožto akciová společnost podléhající auditu je povinna vyhotovit výroční zprávu, která uceleně, vyváženě a komplexně informuje o vývoji její výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení.

Součástí výroční zprávy je účetní závěrka ověřená auditorem, rozvaha, výkaz zisků a ztrát, výkaz peněžních toků, příloha a přehled o změnách vlastního kapitálu.

3.2.5 Příloha⁴⁴

Příloha je jedním z dalších povinně zveřejňovaných dokumentů. Jejím úkolem je vysvětlit a případně doplnit a rozšířit údaje obsažené v bilanci a výkazu zisku a ztrát. Na obsah přílohy odkazuje v bilanci či výsledovce vždy číslo poznámky a to obvykle ve sloupci před nebo za označením položky.

⁴² *Opatření České národní banky č. 2 ze dne 15. března 2007, příloha č. 2.* [online]. ČNB, [cit. 2015-01-07]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cs/legislativa/vestnik/2007/download/v_2007_09_10207530.pdf>

⁴³ ČESKO, *Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví* [online]. 2015 [cit. 2015-01-07]. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>>.

⁴⁴ PŮLPÁNOVÁ, S. *Komerční bankovníctví v České republice*. Vyd. 1. Praha : Oeconomica, 2007. s. 103.

Příloha zachycuje např. informace o uplatněných účetních metodách, použitých finančních nástrojích, účastech s rozhodujícím a podstatným vlivem či dalších okolnostech, ovlivňujících výsledek hospodaření a finanční situaci banky, které jsou významné pro uživatele účetní závěrky.

4 UKAZATELE POUŽÍVANÉ PŘI FINANČNÍ ANALÝZE BANKY

Základ finanční analýzy banky vychází z běžné finanční analýzy. Oproti výrobním podnikům je zde naprosto odlišná struktura rozvahy i výkazu zisku a ztráty. Úvěry poskytnuté firmám a fyzickým osobám jsou pro banku pasivem a představují pohledávku. Vklady klientů jsou pro banku závazkem z kategorie aktiv. Banky mají mnohem větší podíl cizích zdrojů než výrobní firmy. Dalo by se říci, že peníze jsou pro banku zbožím, které se snaží nakupovat od klientů v podobě vkladů (pro banku pasiva), za což těmto klientům platí úrok (pro banku náklad). Poté se toto zboží snaží banka se ziskem prodat, a to buď ve formě úvěrů, za které naopak dostane od dlužníků úrok (pro banku výnos), nebo se tyto cizí zdroje snaží investovat do různých forem aktiv od budov přes akcie a různé typy dluhopisů (korporátní, municipiální, státní) až po deriváty finančního trhu.

4.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza (někdy označována jako analýza trendů) se zabývá porovnáváním změn jednotlivých položek účetních výkazů. Princip výpočtu spočívá v poměření jednotlivých položek výkazu v časové řadě a to jak v absolutním, tak v relativním vyjádření. Je to velice jednoduchá metoda napomáhající prvotnímu odhalení některých neobvyklostí ve finanční situaci podniku (např. rapidní nárůst nákladů na zaměstnance nebo nárůst nákladových úroků). Zde je potřeba postupovat s velkou opatrností, protože vycházíme z předpokladu, že se firma v budoucnu bude chovat stejně jako v minulosti a současně se bude pohybovat ve stejném prostředí. Grafickým výstupem horizontální analýzy je nejčastěji spojnicový graf. Číselné výstupy z horizontální analýzy lze vyjádřit ve formě bazických nebo řetězových indexů. Indexy bazické porovnávají hodnoty vyjadřovaného ukazatele v jednotlivých obdobích s hodnotou téhož ukazatele ve zvoleném stále stejném základním období. Indexy

řetězové porovnávají hodnoty ukazatele v jednotlivých obdobích s hodnotou téhož ukazatele v období předcházejícím.⁴⁵

Tato práce používá indexy řetězové.

4.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza (někdy nazývána analýzou struktury) je orientována na změny struktury položek výkazu vztahené k danému základu v rozvaze. Je to zpravidla součet celkových aktiv a pasiv ve výkazu zisku a ztráty a dále celkový součet výnosů. Hodnotí, jaký podíl mají jednotlivé položky na zvoleném základu. I zde rovněž porovnáváme změny jak v absolutním, tak relativním vyjádření v čase.⁴⁶ Graficky tuto strukturu zobrazíme pomocí sloupcového grafu.

V případě rozvahy banky je volena jako suma položek (100%) celková bilanční suma. Jednotlivé položky analýzy při výpočtu tohoto ukazatele pak odrážejí, z kolika procent se podílejí na celkové bilanční sumě.

4.3 Ukazatele struktury bilance⁴⁷

První fáze finanční analýzy poskytuje celkový obraz o bilanční rovnováze a podnikatelském zaměření banky, který vychází ze struktury bilance banky. Pro tyto účely jsou položky bilance zpravidla sdruženy do skupin podle typu pohledávek z aktiv a závazků z pasiv a podle jejich likvidity. Do této skupiny jsou řazeny ukazatele struktury bilance. Význam těchto ukazatelů je především v tom, že umožňují srovnávat banky s přibližně stejným zaměřením, což zvyšuje vypovídací schopnost a objektivitu ostatních skupin ukazatelů a také určují míru rovnováhy mezi jednotlivými složkami aktiv a pasiv, a mají tak význam z hlediska zajištění likvidity banky. K často užívaným ukazatelům struktury patří poměrový ukazatel vyjadřující podíl úvěrových pohledávek na celkových aktivech:

$$S_u = \frac{\text{Pohledávky ke klientům}}{\text{Celková aktiva}} \times 100$$

Tento ukazatel vypovídá o podílu úvěrových pohledávek, případně jejich jednotlivých typů na celkových aktivech banky. Kromě toho, že indikuje podnikatelské

⁴⁵ KOLÁŘ, P. *Finanční analýza*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2006. s 54.

⁴⁶ KISLINGEROVÁ, E. HNILICA, J. *Finanční analýza: krok za krokem*. 1. vyd. Praha : Beck, 2005. s 15.

⁴⁷ KAŠPAROVSKÁ, V. *Řízení obchodních bank*. Praha : Beck, 2006. s. 28.

zaměření banky, je také významným ukazatelem míry koncentrace určitého typu úvěrových pohledávek v portfoliu banky a tím i indikátorem rizika plynoucího z koncentrace investic. Obecně platí, že vysoká hodnota ukazatelů tohoto typu (např. 80 % a více) zvyšuje riziko plynoucí z této koncentrace.

Obdobně konstruované jsou ukazatele na straně pasiv. Mezi základní patří následující ukazatel zachycující podíl závazků k nebankovním klientům na celkových pasivech:

$$S_z = \frac{\text{Závazky ke klientům}}{\text{Celková pasiva}} \times 100$$

Obdobně jsou tvořeny i další ukazatele struktury bilance na straně pasiv, například realizovatelná aktiva k celkovým aktivům, závazky z dluhových cenných papírů k celkovým pasivům atd.

Využití ukazatelů struktury bilance ve finanční analýze je významné jak tím, že umožňuje indikovat podnikatelské zaměření banky, tak i možností dosáhnout vyšší objektivity při mezibankovním srovnávání, a dále ve skutečnosti, že umožňuje zjistit míru koncentrace bankovního portfolia a odhalit tak případné riziko z koncentrace.

4.4 Ukazatele bankovní rentability⁴⁸

Tato skupina ukazatelů se orientuje na analýzu dosaženého hospodářského výsledku banky. Ukazatele bankovní rentability vypovídají o vztahu mezi výsledky hospodaření banky a vloženými vlastními zdroji či aktivy. Vyjadřují míru zhodnocení prostředků vložených akcionáři banky (vlastní zdroje) či zobrazují schopnost bankovního managementu zhodnotit svěřené zdroje (celková aktiva). Při jejich konstrukci lze vycházet z různých úrovní bankovního zisku (zisk z běžné obchodní činnosti, zisk před zdaněním, čistý zisk po zdanění).

Syntetickým ukazatelem je rentabilita vlastního kapitálu:

$$ROE = \frac{\text{Čistý zisk po zdanění}}{\text{Průměrný vlastní kapitál banky}} \times 100$$

⁴⁸ KAŠPAROVSKÁ, V. et al. *Řízení obchodních bank*. Praha : Beck, 2006. s. 30.

Dále je využíván ukazatel rentability bankovních aktiv:

$$ROA = \frac{\text{Čistý zisk po zdanění}}{\text{Průměrná hodnota aktiv banky}} \times 100$$

Tabulka č. 4: Legenda k vypočítaným hodnotám ROA⁴⁹

Hodnoty ROA (%)	Návratnost aktiv
<0,75	Slabá
0,75-1,00	Pod standardem
1,00-1,25	Dobrá
1,25-1,75	Velmi dobrá
>1,75	Excelentní

Tento ukazatel je možné a účelné dále rozkládat na dílčí ukazatele, na základě kterých lze zjišťovat příčiny daného stavu. Pro účely komparace jsou kvůli odlišným metodikám bank použita data z konce účetního roku. Protože ROE vychází z ročního zisku, není schopen postihnout finanční dopady rozhodnutí, která se týkají více období.

4.5 Bankovní likvidita

Zařazení ukazatelů bankovní likvidity a rentability do finanční analýzy je významné proto, že vypovídá o míře naplnění základních podnikatelských cílů banky souvisejících s hledáním rovnováhy mezi maximalizací zisku na jedné straně a nutnosti dostát svým závazkům na straně druhé.⁵⁰

V souvislosti s likviditou se setkáváme s pojmy likvidita, likvidnost a solventnost.

Likvidita je momentální schopnost podniku uhradit své splatné závazky a představuje měřítko krátkodobé, respektive okamžité solventnosti. Solventnost je obecná schopnost podniku získávat prostředky na úhradu svých závazků, to je možné chápat jako relativní přebytek hodnoty aktiv nad hodnotou pasiv se současným posouzením likvidnosti těchto aktiv. Solventnost je někdy chápána jako okamžitá likvidita. Likvidnost je vlastností majetku, respektive aktiv. Lze ji definovat jako míru jednoduchosti převedení majetku do peněžní podoby, jinak řečeno jak rychle a s jakou

⁴⁹ ZIEGLER, K., et al. *Finanční řízení bank*. Praha : Bankovní institut, 2007. s. 7.

⁵⁰ KAŠPAROVSKÁ, V. *Řízení obchodních bank*. Praha : Beck, 2006. s. 31.

jistotou lze jednotlivé druhy aktiv podniku transformovat na hotovost. Čím je tato přeměna na hotovost jednodušší, tím je aktivum likvidnější.⁵¹

Pod pojmem likvidita banky se rozumí schopnost této banky v každém okamžiku reagovat na aktuálně splatné pohledávky klientů. Banka je solventní tehdy, když aktuální tržní hodnota jejich aktiv není nižší než aktuální tržní hodnota jejich závazků. Banka ztrácí solventnost v případě, kdy je její ztráta vyšší než hodnota jejího kapitálu. V praxi ovšem regulační požadavky kapitálové přiměřenosti bance nedovolí dosáhnout prahu nesolventnosti. Pokud by kapitálová přiměřenost banky klesla pod 1/3 požadovaného objemu kapitálu, je ČNB ze zákona povinna vyhlásit na tuto banku nucenou správu.⁵²

Pro posouzení likvidity banky nejčastěji využívá likvidní gap.⁵³ Základem této gapové analýzy je rozdělení jednotlivých položek bankovní bilance do časových košů podle zbytkové doby splatnosti jednotlivých položek. Gap je potom definován rozdílem mezi velikostí aktiv a pasiv v jednotlivých časových koších, čímž vypočítáme takzvaný periodický gap. Mimo to se sestavuje i kumulativní gap, který je součtem jednotlivých vypočítaných gapů daného období a ukazuje likvidní riziko za celé období až do posledního dne, ke kterému se kumulativní gap vztahuje. Pokud je gap kladný, tj. když aktiva převyšují pasiva v daném časovém koši, banka má nedostatek zdrojů k financování svých aktiv. Naopak, vyskytuje-li se gap záporný, tj. když velikost aktiv v daném časovém koši je menší než velikost pasiv, má banka přebytek zdrojů vzhledem ke svým aktivům. Je tedy snahou přizpůsobit strukturu aktiv a pasiv v jednotlivých časových koších tak, aby jejich zbytkové doby splatnosti byly přibližně shodné.⁵⁴

4.6 Ukazatele produktivity⁵⁵

Významnou skupinou jsou ukazatele produktivity bankovního podnikání. Jde o skupinu ukazatelů odrážejících kvalitu managementu a manažerského řízení banky. Vývoj těchto ukazatelů indikuje efektivnost využití bankovních zdrojů. V současnosti jde o významné ukazatele konkurenceschopnosti banky.

⁵¹ KOLÁŘ, *Finanční analýza*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2006. s. 74.

⁵² PŮLPÁNOVÁ, S. *Komerční bankovníctví v České republice*. 1. vyd. Praha : Oeconomica, 2007. s. 83.

⁵³ KAŠPAROVSKÁ, V. *Řízení obchodních bank*. Praha : Beck, 2006. s. 130.

⁵⁴ DVOŘÁK, P. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha, 2005. s. 430.

⁵⁵ KAŠPAROVSKÁ, V. *Řízení obchodních bank*. Praha : Beck, 2006. s. 32.

V této kategorii je možné využít ukazatele celkové produktivity, kterým je obvykle dosažený zisk na bankovního zaměstnance:

$$P_c = \frac{\text{Čistý zisk po zdanění}}{\text{Průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} \times 100$$

Nebo může být použit ukazatel v následujícím vyjádření:

$$P_a = \frac{\text{Aktiva}}{\text{Průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} \times 100$$

Dalším použitým ukazatelem je podíl personálních nákladů vyjádřený na jednoho zaměstnance:

$$N_p = \frac{\text{Personální náklady}}{\text{Průměrný přepočtený počet zaměstnanců}} \times 100$$

4.7 Ukazatel kapitálové přiměřenosti

Kapitálu banky je v rámci bankovní regulace věnována mimořádná pozornost. Tato pozornost je odůvodněná, neboť kapitál je považovaný za nejvhodnější zdroj ke krytí případných ztrát. Protože se jedná o zdroj vlastní, tak jeho použití na krytí případných ztrát dopadá přímo na akcionáře banky. Zákon stanovuje minimální kapitál potřebný k založení banky (500 000 000 Kč).⁵⁶ Jelikož však absolutní výše tohoto kapitálu není vypovídající o jeho schopnosti krýt ztráty, které plynou z portfolia banky a závisí na mnoha dalších faktorech, vznikl ukazatel kapitálové přiměřenosti.⁵⁷

Pravidla kapitálové přiměřenosti vydal již v roce 1988 Basilejský výbor pro bankovní dohled, dokument v té době nesl označení Basel I. V dokumentech zvaných Basel Accords (v překladu Basilejské smlouvy nebo Basilejské dohody) jsou stanovena pravidla s názvem Basel II, která banky musí dodržovat. Pravidla stojí na třech základních pilířích - jedná se o minimální kapitálové požadavky, dohled a na odhalování a zveřejňování informací bank, které slouží účastníkům trhu k měření kapitálové dostatečnosti sledované instituce.

⁵⁶ČESKO. Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách [online]. 2015 [cit. 2015-01-13]. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/banky/>>.

⁵⁷ KAŠPAROVSKÁ, V. *Řízení obchodních bank*. Praha : Beck, 2006. s. 34.

Připravuje se implementace pravidel vyplývajících z Basel III, která se zaměřují na kapitálovou přiměřenost, stress testy bank a riziko likvidity, Tato pravidla měla již být implementována, ale mnohočetné změny celý proces značně zpomalily a současný plánovaný rok implementace je rok 2019. Podle světového finančníka SOROSE⁵⁸ Basel Accord udělala velkou chybu, když před finanční krizí ohodnotila cenné papíry držené bankami jako podstatně méně rizikové než běžné půjčky. Tímto ignorovala systémová rizika spojená s koncentrovanými pozicemi bank v cenných papírech, což byl jeden klíčových z faktorů, který prohloubil finanční krizi.

Základním důvodem existence kapitálové přiměřenosti je ten, aby finanční rizika spojená s činností banky nesli v první řadě její akcionáři. Vlastníci i management se snaží maximalizovat rentabilitu vlastního kapitálu, což může vést ke snaze zvyšovat podíl cizího kapitálu a také ke snaze zvyšovat objem rizikových obchodů při dané výši vlastního kapitálu, což ohrožuje bankovní věřitele a zvyšuje rizikový profil banky. Zájem regulátorů a akcionářů je protichůdný. Z tohoto důvodu je stanovena hodnota kapitálové přiměřenosti, kterou musejí banky udržovat. Česká národní banka je ústřední bankou České republiky a zároveň orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.⁶⁰

Metodika ČNB je následující:⁶¹

$$Kp = \frac{\text{Kapitál}}{\text{Kapitálový požadavek A} + \text{Kapitálový požadavek B}} \times 0,08 \geq 0,08$$

Tier 1, též zvaný jako jádrový kapitál. Tvoří tyto složky:

- splacené základní jmění zapsané v obchodním rejstříku;
- splacené emisní ážio;
- povinné rezervní fondy;
- ostatní rezervní fondy vytvořené z čistého zisku s výjimkou fondů účelově vytvořených a nerozdělený zisk z předchozích období po zdanění, pokud byl schválen externím auditorem a valnou hromadou.

⁵⁸ SOROS, G. *Finanční turbulence v Evropě a Spojených státech*. Brno : Bizbooks, 2013. s. 64.

⁶⁰ ČESKO. *Zákon o ČNB*. [online]. Praha : ČNB, 2015 [cit. 2015-01-12]. Dostupné z WWW: < http://www.cnb.cz/cs/legislativa/zakony/download/zakon_o_cnb.pdf >

⁶¹ KAŠPAROVSKÁ, V. et al. *Řízení obchodních bank*. Praha : Beck, 2006. s. 46.

Od součtu těchto položek se odečítají položky jako například neuhrazená ztráta minulých let a běžného období, goodwill, nehmotný majetek banky, nabyté vlastní akcie atd.

Tier 2, též zvaný jako dodatečný kapitál

Dodatečný kapitál Tier 2 tvoří součet těchto položek:

- rezervy až do výše 1,25 % rizikově vážených aktiv bankovního portfolia;
- podřízený dluh A maximálně do výše 50 % Tier 1;
- ostatní kapitálové fondy.

Podřízený dluh A může mít formu bankou emitovaného dluhopisu, přijatého úvěru nebo vkladu od jiného věřitele a musí splňovat některé základní podmínky:

- musí být převeden na účet banky;
- nesmí být zajištěn;
- musí mít splatnost nejméně 5 let;
- nesmí být odmítnutý ČNB.

Tier 3

Kapitál Tier 3 je tvořen podřízeným dluhem B, který je totožný s podřízeným dluhem A. Tento musí splňovat stejné podmínky jako Tier 2 při splnění podmínky, že lhůta splatnosti přesáhne 2 roky od data jeho převedení na účet banky. Ostatní podmínky jsou totožné podřízenému dluhu A.

Využitelný Tier 3 je výsledkem splnění těchto podmínek:

- Tier 3 musí být menší nebo rovno rozdílu Tier 1 a Tier 2;
- Tier 3 musí být menší nebo roven 2,5 násobku regulatorního kapitálu po odečtení kapitálového požadavku A.

Kapitál obchodních bank podle BASEL III

Požadavek na výši kapitálových zdrojů bude postupně navyšován ke krytí úvěrových, tržních a operačních rizik. Současných 8 % bude postupně navyšováno až na 10,5 % v roce 2019, z nichž bude 2,5 % tvořit tzv. konzervační polštář pro účely kapitálové rezervy nad rámec definovaných rizik. Tento polštář může být navýšen ještě o dalších 2,5 % ve formě tzv. proticyklického polštáře, který se bude vytvářet v lepších časech, což znamená, že bude reagovat na průběh hospodářského cyklu. Tento kapitálový polštář se zavádí s cílem absorbovat ztráty v ekonomicky nepříznivém období. To ve výsledku znamená maximální požadavek na kapitálovou přiměřenost

ve výši 13 %. Při problémech s kapitálovou přiměřeností mohou obchodní banky např. navýšit svůj základní kapitál nebo odprodat riziková aktiva.⁶²

Podle výroční zprávy Komerční banky bude odhadovaný celkový požadavek ČNB na výši kapitálových rezerv činit okolo 13,9 % rizikově vážených aktiv, spočívající v 8 % minimální úrovni kapitálu, 2,5 % rezervy na krytí systémového rizika a 2,5 % bezpečnostní kapitálové rezervy. Požadavek na proticyklickou kapitálovou rezervu v současnosti ČNB neuplatňuje. Dále KB odhaduje, že požadavek na kapitálovou rezervu stanovenou podle 2 pilíře regulačního rámce může dosahovat úrovně blízké 0,9 %.⁶³

Tento zvýšený požadavek na kapitálovou přiměřenost je v podstatě již dnes plněn všemi obchodními bankami, které působí v České republice. Hodnoty kapitálové přiměřenosti jsou součástí výročních zpráv jednotlivých bank.

⁶² *Jak BASEL III reguluje obchodní banky?* [online]. Internet Info, s.r.o., 2014 [cit. 2015-01-19]. Dostupné z WWW: <<http://www.mesec.cz/clanky/jak-basel-iii-reguluje-obchodni-banky/>>.

⁶³ *Výroční zpráva 2013* [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2015-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocní-zpravy/kb-2013-vyrocní-zprava.pdf?95c85826b242ffaf81fc515c145b746>>.

5 KOMERČNÍ BANKA, A. S.

5.1 Představení banky⁶⁴

Slogan: Na partnerství záleží

Komerční banka, a. s. je mateřskou společností Skupiny KB a je součástí mezinárodní skupiny Société Générale. Banka patří mezi přední bankovní instituce v České republice a v regionu střední a východní Evropy. Jde o univerzální banku se širokou nabídkou služeb v oblasti retailového, podnikového a investičního bankovníctví, která je dostupná prostřednictvím sítě poboček KB, přímého bankovníctví a vlastní distribuční sítě.

5.2 Skupina Société Générale⁶⁵

Komerční banka je od října 2001 součástí mezinárodního retailového bankovníctví skupiny Société Générale, která je jednou z největších evropských finančních skupin. Skupina SG rozvíjí diverzifikovaný model univerzálního bankovníctví, v němž spojuje finanční stabilitu se strategií udržitelného růstu. Société Générale hraje podstatnou roli v ekonomice již po dobu 150 let. S více než 154 000 zaměstnanci působí v 76 zemích. Skupina SG obsluhuje na denní bázi více než 32 milionů klientů po celém světě. Týmy skupiny Société Générale nabízí poradenství a služby pro individuální, firemní a institucionální klienty ve třech klíčových oblastech.

Skupina se soustředí především na retailové bankovníctví ve Francii, s pobočkovou sítí Société Générale, Crédit du Nord a Boursorama, které nabízejí komplexní škálu vícekanálových finančních služeb s vedoucí pozicí v oblasti digitálních inovací. Další klíčovou oblastí je mezinárodní retailové bankovníctví, finanční služby a pojištění, jehož složky působí na rozvíjejících se trzích a vytvářejí významné

⁶⁴ *Základní informace* [online]. Praha : Komerční banka, 2015 [cit. 2015-01-11]. Dostupné WWW: <<https://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>>.

⁶⁵ *Societe-Generale - Komerční banka* [online]. [cit. 2015-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/skupina-komerni-banky/societe-generale.shtml>>.

specializované obchody. Třetí oblastí je podnikové a investiční bankovníctví, privátní bankovníctví, správa aktiv a služby s cennými papíry nabízející uznávanou odbornost, špičkové mezinárodní hodnocení a integrovaná řešení.⁶⁶

Společnosti Skupiny Komerční banky nabízejí další specializované služby jako například:⁶⁷

- penzijní připojištění;
- stavební spoření;
- faktoring;
- spotřebitelské úvěry;
- pojištění.

Všechny služby jsou dostupné díky síti 399 poboček KB, které jsou rozmístěny v celé České republice a díky moderním on-line službám, jako je přímé bankovníctví.

Obsluha klientely Komerční banky je rozdělena do čtyř základních segmentů, parametrem je obvykle roční obrát klienta a škála produktů, které využívá. Prvním segmentem jsou občané. Druhým segmentem jsou malé podniky a podnikatelé, kde je orientačním kritériem roční obrát do 60 mil. Kč. Třetím segmentem podniky a municipality s ročním obrátem do 1,5 mld. Kč. Čtvrtým segmentem jsou velké podniky s obrátem nad 1,5 mld. Kč. Společnosti s obrátem nad 60 mil. Kč jsou obsluhovány zpravidla na obchodních centrech segmentu Corporate. Klienti s vyšším obrátem jsou obsluhováni většinou divizemi segmentu Top Corporations, které jsou v Praze, Brně a v Bratislavě.⁶⁸

5.3 Historie banky a významné milníky⁶⁹

- 1990 – Komerční banka byla založena jako státní instituce.
- 1992 – byla transformována na akciovou společnost. Akcie KB jsou kótovány na Burze cenných papírů Praha, i v RM-Systému a to již od doby jejich vzniku.

⁶⁶ *Základní informace* [online]. Praha : Komerční banka, 2015 [cit. 2015-01-11]. Dostupné WWW: <<https://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>>.

⁶⁷ *Výroční zpráva 2013* [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2015-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocnizpravy/kb-2013-vyrocnizprava.pdf?95c85826b242ffaf81fc515c145b746>>.

⁶⁸ *Výroční zpráva 2013* [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2015-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocnizpravy/kb-2013-vyrocnizprava.pdf?95c85826b242ffaf81fc515c145b746>>.

⁶⁹ *Základní informace* [online]. Praha : Komerční banka, 2015 [cit. 2015-01-11]. Dostupné WWW: <<https://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>>.

- 1995 – obchodují se globální depozitní certifikáty (GDR) zastupující akcie KB na Burze cenných papírů v Londýně (London Stock Exchange).
- 2001 – Société Générale koupila státní 60 % podíl v Komerční bance. Po této privatizaci začala KB kromě své tradičně silné pozice na trhu podniků a municipalit výrazně rozvíjet aktivity také pro individuální zákazníky a podnikatele.
- 2006 – Komerční banka odkoupila také zbývající 60 % podíl v Modré pyramidě, čímž banka získala plnou kontrolu nad třetí největší stavební spořitelnou v České republice, a mohla tak dále rozšiřovat své retailové aktivity.
- 2011 – Významným krokem v rozšiřování nabídky klientům byla v květnu 2011 akvizice 50,1 % podílu ve společnosti SG Equipment Finance (SGEF), která je předním poskytovatelem financování zajištěného aktivity v České republice prostřednictvím pobočky je aktivní také na Slovensku.

5.4 Komerční banka a Skupina KB v roce 2013⁷⁰

Služby Komerční banky v roce 2013 využívalo 1,6 milionu klientů na 399 pobočkách, kteří měli přístup ke svým penězům díky síti 729 bankomatů. Více než dvě třetiny klientů využívaly alespoň jeden kanál přímého bankovníctví, jako je internet, telefonní a nebo mobilní bankovníctví. V rámci pobočkové sítě Komerční banka v roce 2014 provozovala 10 korporátních divizí pro střední podniky a municipalitu a 4 divize pro velké podniky. Společnost Modrá pyramida, kterou ze 100% vlastní Komerční banka, obsluhovala 574 tisíc zákazníků. Penzijní připojištění u KB Penzijní společnosti využívalo 564 tisíc občanů. Služeb společnosti spotřebitelského financování ESSOX využívalo 284 tisíc aktivních klientů. Průměrný počet zaměstnanců Skupiny Komerční banka v roce 2013 činil 8 604. Průměrný počet zaměstnanců samotné Komerční banky v roce 2013 činil 7 669 . Banka spravuje v České republice 417 budov, z čehož jich 113 vlastní. Tyto nemovitosti jsou využívány především pro zajištění podnikatelské činnosti, ke které je banka oprávněna ve smyslu platných právních předpisů. Na konci roku 2013 evidovala KB ve svém portfoliu 1,56 milionu aktivních karet, z nichž většinu (1,34 milionu) tvořily debetní karty. Objem vkladů hotovosti realizovaných prostřednictvím vkladových automatů činil v roce 2013 celkem 1,1 mld. Kč. Celkový objem hotovostních vkladů realizovaných klienty činil 324,3 mld. Kč, což je pokles o 4,8 % oproti roku 2012; celkový objem výběrů hotovosti dosáhl výše 250,9 mld. Kč,

⁷⁰ *Základní informace* [online]. Praha : Komerční banka, 2015 [cit. 2015-01-11]. Dostupné WWW: <<https://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>>.

to je pokles o 5,9 % oproti roku 2012. Celkový počet výběrů hotovosti dosáhl v roce 2013 hranice 27,7 milionu, což představuje meziroční pokles o 3,7 %. Výběry z bankomatů tvoří 92,4 % z počtu všech výběrů hotovosti v KB. V souvislosti s rozvojem sítě obchodníků a s vývojem bezkontaktních platebních karet v roce 2013 poprvé klesla průměrná hodnota platby kartou KB pod 1 000 Kč. Počet plateb u obchodníků se meziročně zvýšil o 13,7 % a hodnota těchto plateb stoupla meziročně o 7,2 %. Počty a objemy výběrů na bankomatech se meziročně snížily o 4,2 %. Objemy výběrů na bankomatech se snížily o 2,8 %.

Údaje z obchodního rejstříku⁷¹

Název	Komerční banka, a. s.
IČO	45317054
Základní kapitál	19 miliard Kč
Kmenové akcie na majitele 500, počet akcií: 38 009 852 v zaknihované podobě	
Schránka	4ktes4w
DIČ	CZ45317054
Adresa	Na příkopě 969/33, Staré Město, 110 00 Praha
Datum zápisu	5. března 1992
Spisová značka	B 1360 vedená u Městského soudu v Praze
Obchodní firma	Komerční banka, a.s.
Sídlo	Praha 1, Na Příkopě 33 č. p. 969, PSČ 11407
Identifikační číslo	45317054
Právní forma	Akciová společnost

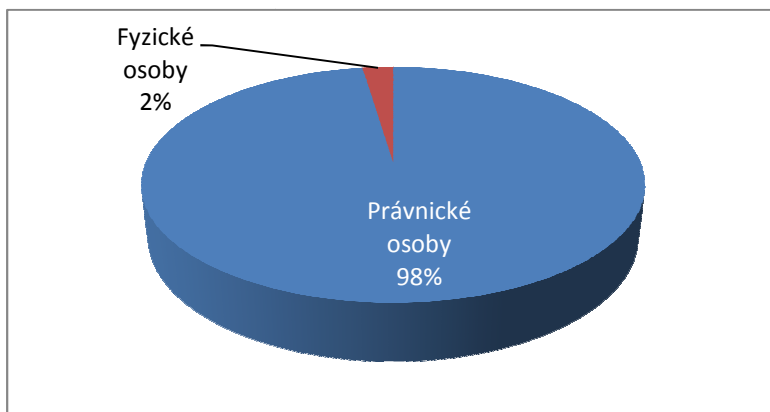
5.5 Vlastnická struktura Komerční banky, a.s.

Základní kapitál KB, který činí 19 004 926 000 Kč, je rozdělen mezi 43 075 akcionářů. Největší podíl na základním kapitálu mají právnické osoby, které vlastní 97,65 % společnosti. Zahraniční právnické osoby vlastní 96,49 % a české právnické osoby pak 1,16 % společnosti. Fyzické osoby vlastní dohromady pouze 2,35 % společnosti, z toho je 2,21 % vlastnického podílu drženo českými fyzickými osobami. Zbýlých 0,14 % základního kapitálu je pak drženo zahraničními fyzickými osobami.⁷²

⁷¹ *Obchodní rejstřík - Komerční banka* [online]. Praha : 2015 [cit. 2015-18-01]. Dostupné z WWW: <<http://rejstrik.penize.cz/45317054-komercni-banka-a-s>>

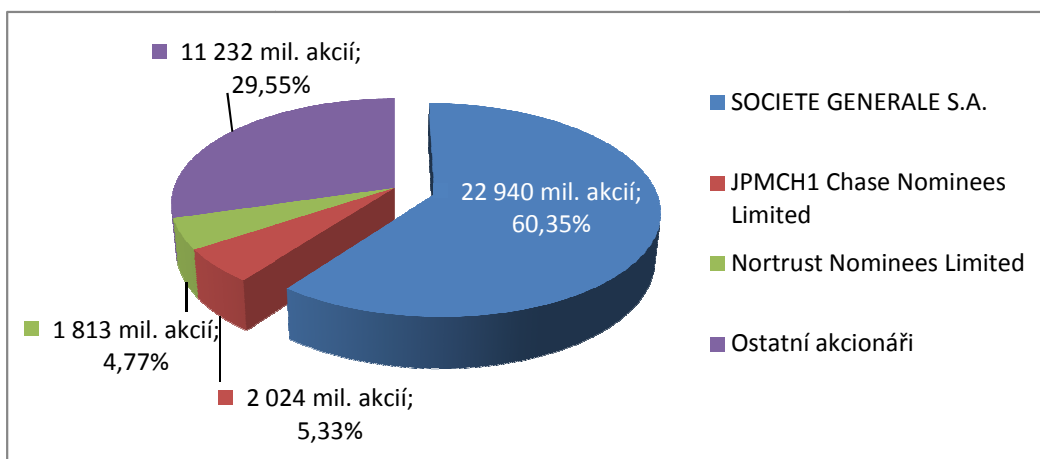
⁷² *Výroční zpráva 2013* [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2015-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocní-zpravy/kb-2013-vyrocní-zprava.pdf?95c85826b242ffaf81fc515c145b746>>.

Graf č. 1: Akcionářská struktura Komerční banky, a.s. celkový počet akcionářů podle právní osobnosti, podle podílu na základním kapitálu⁷³

Z pohledu podílu na počtu akcionářů jsou nejpočetnější skupinou fyzické osoby jejich počet činí 42 485, což představuje podíl 98 % na celkovém počtu akcionářů. Tito však vlastní dohromady pouze 2,35 % podílu na základním kapitálu, z toho je 38 023 z České republiky. Zahraniční fyzické osoby jsou s počtem akcionářů 4 462 početně druhou největší skupinou, ale vlastní pouze 0,14 % společnosti, Právníckých osob, které drží 97,65% společnosti, je pouze 590, z toho je 482 ze zahraničí (ti drží 96,49 % základního kapitálu společnosti) a 108 z České republiky (ti drží 1,16 % společnosti).⁷⁵

Graf č. 2: Největší akcionáři Komerční banky, a.s. s podílem na základním kapitálu vyšším než 3 %. Stav k 31. 12. 2014⁷⁸

⁷³ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

⁷⁵ Výroční zpráva 2013 [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2015-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocní-zpravy/kb-2013-vyrocní-zprava.pdf?95c85826b242ffaf81fc515c145b746>>.

⁷⁸ Největší akcionáři Komerční banky, zpráva 2013 [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2015-01-28]. Dostupné z WWW <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/tiskove-centrum/povinne-uverejnovane-informace/zpravy/nejvetsi-akcionari-komercni-banky-as-1878.shtml>>.

Největším akcionářem KB je Skupina Sociétés Générale držící 60,35 % podíl na základním kapitálu, čímž zároveň vlastní rozhodující balík akcií banky. Druhým největším akcionářem je JP Morgan Chase Nominees Limited, která vlastní 5,33 % společnosti. Třetím největším akcionářem je Nortrust Nominees Limited, která vlastní 4,77 % společnosti. Zbývající akcionáři vlastní 29,55 % akcií společnosti, ale žádný z nich jednotlivě nevlastní více než 3% společnosti.

Majetkové účasti 100% přímý podíl

- Factoring KB, a.s.
- KB Penzijní společnost, a.s.
- KB Real Estate, s.r.o.
- Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.
- NP 33, s.r.o.
- VN 42, s.r.o.

V těchto společnostech drží banka rozhodující nadpoloviční podíl:

- Protos, uzavřený investiční fond, a.s.
- SG Equipment Finance Czech Republic, s.r.o.
- Bastion European Investments, S.A.
- ESSOX, s.r.o.

6 PŘEDSTAVENÍ KOMPAROVANÝCH BANK

6.1 Československá obchodní banka, a. s.⁸²

Slogan: Pro bohatší život

Československá obchodní banka (dále ČSOB) je stoprocentní dceřinou společností KBC Bank NV. Jediným vlastníkem společnosti KBC Bank je KBC Group NV. Obě společnosti sídlí v Bruselu v Belgii.

Československá obchodní banka, a. s. působí jako univerzální banka v České republice. ČSOB byla založena státem v roce 1964 jako banka pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací. V červnu 1999 byla privatizována a jejím majoritním vlastníkem se stala belgická KBC Bank, která je součástí skupiny KBC. V červnu 2000 ČSOB převzala Investiční a poštovní banku (IPB). Po odkoupení minoritních podílů se v červnu 2007 stala KBC Bank jediným akcionářem ČSOB. Do konce roku 2007 působila ČSOB na českém i slovenském trhu zároveň; slovenská pobočka ČSOB byla oddělena k 1. lednu 2008.

Obchodní profil ČSOB

ČSOB poskytuje své služby všem klientským segmentům, tj. fyzickým osobám, malým a středním podnikům, korporátním a institucionálním klientům. V retailovém bankovníctví v ČR působí banka pod základními obchodními značkami – ČSOB, Era a Poštovní spořitelna. Klienti jsou obsluhováni prostřednictvím poboček ČSOB, Era finančních center a na obchodních místech České pošty (Poštovní spořitelna) kde jsou nabízeny i produkty a služby celé skupiny ČSOB.

Údaje z obchodního rejstříku⁸³

Datum zápisu	21. 12. 1964
Obchodní firma	Československá obchodní banka, a. s.
Sídlo	Praha 5, Radlická 333/150, PSČ 150 57

⁸² *O společnosti ČSOB* [online]. Praha : ČSOB, 2014 [cit. 2015-1-12]. Dostupné WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>>.

⁸³ *Obchodní rejstřík - Československá obchodní banka* [online]. Praha :2014 [cit. 2015-18-01]. Dostupné z WWW: <<http://rejstrik.penize.cz/45534306-csob-pojistovna-a-s-clen-holdingu-csob>>.

IČO	00001350
Právní forma	Akciová společnost
Spisová značka	46 BXXXVI, Městský soud v Praze
Základní kapitál	5 855 000 020 Kč, splaceno 100 %.
Kmenové akcie na majitele 20, počet akcií: 292 750 001 v zaknihované podobě.	

Základní informace

Zaměstnanci skupiny ČSOB	7 553
Zaměstnanci (banka)	6 253
Klienti (banka; v mil.)	2,9
Uživatelé internetového bankovníctví (banka; v mil.)	1,5
Počet poboček	245
Počet bankomatů	1 006

6.2 Česká spořitelna, a. s.⁸⁴

Slogan: Jsme Vám blíž

Česká spořitelna, (dále ČS) je členem koncernu Erste Group. Mateřskou společností koncernu Erste Group je Erste Group Bank AG.

ČS byla založena v roce 1825 jako první spořitelní instituce na území dnešní České republiky. Je největší bankou v České republice a její služby využívá více než 5 milionů klientů: občané, malé a střední firmy, obce a města, financuje také velké korporace a poskytuje služby v oblasti finančních trhů. Od roku 2000 je Česká spořitelna členem Erste Group a pod touto značkou obsluhuje bonitní a korporátní klienty. Disponuje nejširší sítí poboček a bankomatů v České republice. Důležitou roli hraje také na poli inovací: byla například první bankou na českém trhu, která začala masivně vydávat bezkontaktní karty a vytvářet síť pro jejich využití.

⁸⁴ Profil Česká spořitelny - [online]. Praha : Česká spořitelna [cit. 2015-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>>.

Silné partnerství

Od roku 2000 je ČS členem Erste Group, jednoho z předních poskytovatelů finančních služeb ve střední a východní Evropě se 16,4 miliony klientů v sedmi zemích, z nichž většina je členy Evropské unie. V červenci roku 2001 úspěšně dokončila svoji transformaci, která byla zaměřena na zlepšení všech klíčových součástí banky. Česká spořitelna kontinuálně pokračuje ve zkvalitňování svých produktů, služeb a zefektivňování pracovních procesů.

Údaje z obchodního rejstříku⁸⁵

Datum zápisu	30. 12. 1991
Obchodní firma	Česká spořitelna, a.s.
Sídlo	Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00
IČO	45244782
Právní forma	Akciová společnost
Spisová značka	1171 B, Městský soud v Praze
Základní kapitál	15 200 000 000 Kč, splaceno 100 %.

Základní informace

Zaměstnanci Finanční skupiny České spořitelny

10 651

Zaměstnanci (banka)

9 550

Klienti (banka; v mil.)

5 091

Počet aktivních klientů přímého bankovníctví SERVIS 24 a BUSINESS 24

1 668

Počet poboček

644

Počet bankomatů

1 546

Všechny banky analyzované v této práci splňují veškeré zákonné podmínky pro provozování bankovní činnosti dle zákona o bankách.⁸⁶

⁸⁵ *Obchodní rejstřík - Česká spořitelna* [online]. Praha : 2014 [cit. 2015-18-01]. Dostupné z WWW: <<http://rejstrik.penize.cz/45244782-ceska-sporitelna-a-s>>.

⁸⁶ ČESKO. *Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách* [online]. 2015 [cit. 2015-01-13]. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/banky/>>.

7 FINANČNÍ ANALÝZA KOMERČNÍ BANKY, A. S. A KOMPARACE VYBRANÝCH UKAZATELŮ S VYBRANÝMI BANKOVNÍMI DOMY V ČR

7.1 Komparace základních položek účetních výkazů

Finanční analýza je provedena podle metodiky uvedené v teoretické části. Kompletní finanční analýza je provedena pouze pro Komerční banku. U té je vyhodnocena a popsána horizontální a vertikální analýza, dále jsou vyhodnoceny ukazatele rentability, produktivity, GAP analýza likvidity a ukazatel kapitálové přiměřenosti.

Pro komparaci byly zvoleny hodnoty bilanční sumy a zisku, vybrané položky horizontální a vertikální analýzy, ukazatele struktury bilance, ukazatele rentability a ukazatel kapitálové přiměřenosti.

Úvod kapitoly přináší komparaci základních ukazatelů v účetních hodnotách. Další část obsahuje horizontální a vertikální analýzu KB. Třetí část obsahuje vyhodnocení zbývajících výše uvedených ukazatelů. Pro analýzu byly použity výroční zprávy analyzovaných bank z let 2009 až 2013 a auditované individuální účetní závěrky v těchto zprávách uvedené.

7.1.1 Komparace bilanční sumy

Tabulka č. 5: Vývoj bilanční sumy analyzovaných bank údaje v mil. Kč^{90, 91, 92}

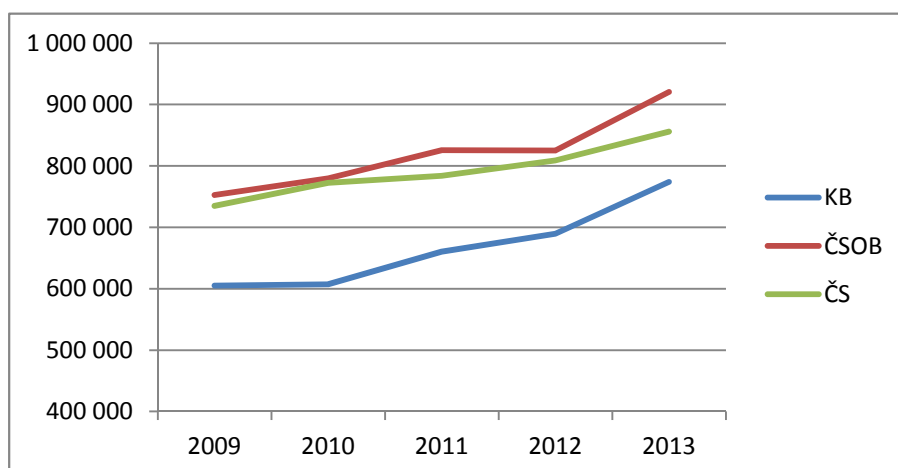
	2009	2010	2011	2012	2013
KB	605 047	607 106	660 279	689 457	773 892
ČSOB	752 781	779 661	825 497	825 034	920 524
ČS	734 993	772 704	784 137	808 795	855 879

⁹⁰ *Výroční-zprávy (2009 - 2013)* [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/vztahy-s-investory/vykazy-a-vysledky/vyrocni-zpravy.shtml>>.

⁹¹ *Výroční-a-pololetní-zprávy (2009 - 2013)* [online]. Praha : Československá obchodní banka, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Csob/Vztahy-k-investorum/Stranky/Vyrocni-a-pololetni-zpravy.aspx>>.

⁹² *Výroční-a-pololetní-zprávy (2009 - 2013)* [online]. Praha : Česká spořitelna, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka?_nfpb=true&_pageLabel=do_wnloads_subportal01&rootId=10&slnod=17>.

Graf č. 3: Vývoj bilanční sumy analyzovaných bank údaje v mil. Kč⁹³

Největší bankou v České republice dle kritéria bilanční sumy je ČSOB; v roce 2013 její bilanční suma dosáhla 920 524 mil. Kč. Na druhém místě je ČS, která ve stejném roce dosáhla hodnoty 855 879 mil. Kč. Třetí největší bankou podle tohoto kritéria je KB s bilanční sumou 773 892 mil. Kč.

Z příložené tabulky a grafu je vidět, že bilanční suma těchto největších českých bank rostla v každém ze sledovaných období. V roce 2010 se ČS přiblížila k ČSOB na 6 957 mil. Kč. Toto pořadí je poté drženo po celé sledované období. Každá banka měla rok od roku vyšší bilanční sumu. Bilanční suma těchto největších českých bank se od roku 2009 do roku 2013 zvýšila o téměř půl bilionu korun, přesně o 457 474 mil. Kč.

7.1.2 Komparace zisku

Tabulka č. 6: Vývoj zisku analyzovaných bank údaje v mil. Kč^{94, 95, 96}

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	10 369	12 035	7 951	12 248	13 123
ČSOB	21 602	12 797	10 639	15 679	14 334
ČS	11 245	11 871	15 028	15 562	16 220

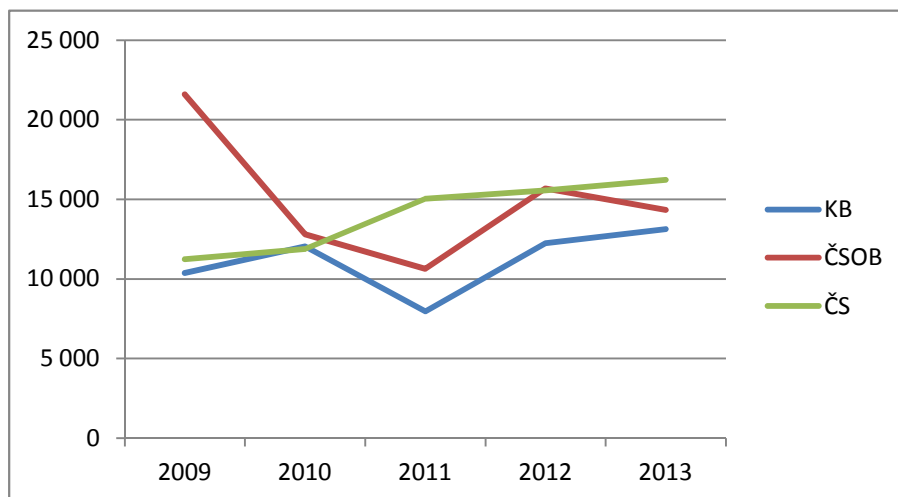
⁹³ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank

⁹⁴ *Výroční-zprávy (2009 - 2013)* [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/vztahy-s-investory/vykazy-a-vysledky/vyrocní-zpravy.shtml>>

⁹⁵ *Výroční-a-pololetní-zprávy (2009 - 2013)* [online]. Praha : Československá obchodní banka, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Csob/Vztahy-k-investorům/Stranky/Vyrocní-a-pololetní-zpravy.aspx>>.

⁹⁶ *Výroční-a-pololetní-zprávy (2009 - 2013)* [online]. Praha : Česká spořitelna, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka?_nfpb=tru&rootId=10&e&_pageLabel=downloads_subportal01selnod=17>.

Graf č. 4: Vývoj zisku analyzovaných bank údaje v mil. Kč⁹⁷

Nejziskovější bankou ve sledovaném období byla ČSOB, která za celé sledované období dosáhla v součtu zisku 75 051 mil. Kč a to především díky zisku z roku 2009, kdy dosáhla v porovnání s dalšími dvěma analyzovanými bankami dvojnásobného zisku. ČS dosáhla souhrnného zisku ve výši 69 926 mil. Kč. Na třetím místě je KB, u které tato položka rostla každý rok s výjimkou roku 2011. Hned v roce 2012 ale vzrostl zisk o 54 % a tak smazal ztrátu z roku předešlého: zisk v roce 2012 přesáhl zisk roku 2010 o 213 mil. Kč. KB byla nucena v roce 2011 vytvořit rezervy a opravné položky na ztráty z úvěrů, investic a ostatní rizika v hodnotě 9 722 mil. Kč, čímž došlo k značnému snížení zisku banky. Za 5 sledovaných let dosáhla KB kumulativního zisku 55 729 mil. Kč. V letech 2010 a především v roce 2011 došlo v důsledku finanční krize a především kvůli problémům ve splácení řeckých dluhopisů ČSOB a KB k poklesu zisku. Česká spořitelna nevlastnila v roce 2011 žádné řecké státní dluhopisy a tudíž, se jí nesnižoval zisk v důsledku tvorby opravných položek.

I přes toto snížení zisku byl tento pokles kontrolovaný a celkově neohrozil finanční situaci žádné z bank. České banky se celkově s touto situací vyrovnaly díky dostatečné kapitalizaci a likviditě velmi dobře a dosáhly sice nižšího, ale stále kladného výsledku hospodaření. Některé zahraniční banky ve stejné situaci utrpěly obrovské ztráty a byly nucené vyhlásit bankrot. ČS naopak díky rostoucím čistým úrokovým výnosům, pokračujícímu poklesu nákladů a nižší tvorbě opravných položek na úvěry a pohledávky dosáhla i v roce 2011 rostoucího zisku. Kromě KB v roce 2011 vykázaly všechny komparované banky ve všech sledovaných obdobích zisk přesahující 10 mld. Kč. V roce 2013 byla nejziskovější bankou ČS se ziskem 16 220 mil. Kč.

⁹⁷ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank.

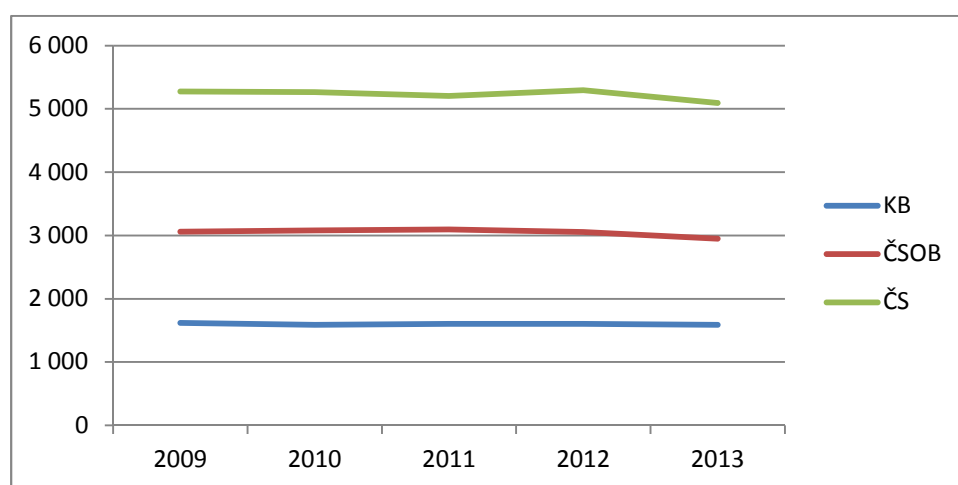
Druhou nejziskovější bankou byla ČSOB, této bance však v roce 2013 zisk poklesl o 1 345 mil. Kč ve srovnání s rokem 2012. Na třetím místě se umístila KB.

7.1.3 Počet klientů

Tabulka č. 7: Vývoj počtu klientů analyzovaných bank v tis. Kč^{98, 99, 100}

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	1 620	1 590	1 602	1 602	1 589
ČSOB	3 061	3 078	3 096	3 054	2 947
ČS	5 272	5 265	5 203	5 297	5 091

Graf č. 5: Vývoj počtu klientů analyzovaných bank v tis. Kč¹⁰¹

Pokles této položky ve většině analyzovaných let lze zdůvodnit vstupem nových nízkonákladových bank na trh. Tyto malé, agresivně marketingově postupující banky se začaly objevovat po roce 2007. Jde například o banku Air Bank a. s., která vznikla v roce 2010¹⁰², nebo banku MBank, S. A., která vstoupila na trh v roce 2007.¹⁰³ Dalším

⁹⁸ Výroční-zprávy (2009 - 2013) [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/vztahy-s-investory/vykazy-a-vysledky/vyrocni-zpravy.shtml>>

⁹⁹ Výroční-a-pololetní-zprávy (2009 - 2013) [online]. Praha : Československá obchodní banka, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Csob/Vztahy-k-investorům/Stranky/Vyrocni-a-pololetni-zpravy.aspx>>.

¹⁰⁰ Výroční-a-pololetní-zprávy (2009 - 2013) [online]. Praha : Česká spořitelna, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka?_nfpb=true&rootId=10&e&_pageLabel=downloads_subportal01selnod=17>

¹⁰¹ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank

¹⁰² O Air bank. [online]. Air bank, 2014 [cit. 2014-12-17]. Dostupné z WWW: <<https://www.airbank.cz/cs/vse-o-air-bank/kdo-jsme/historie/>>.

¹⁰³ O nás [online]. mBank S.A, 2014 [cit. 2014-12-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.mbank.cz/o-nas/o-bance/>>.

příkladem nové nízkonákladové banky je ZUNO BANK, AG, která vznikla v roce 2010.¹⁰⁴

Analyzované banky přišly kvůli odchodům klientům (kteří odcházejí především k těmto novým bankám) mezi roky 2009 až 2013 kumulativně o 326 000 klientů. O nejvíce klientů přišla ČS to o 181 000. O nejméně klientů přišla KB, kterou opustilo pouze 31 000 klientů. ČSOB přišla o 114 000 klientů. Zisk analyzovaných bank ovšem stále roste.

Nové banky nabízejí svým klientům velmi dobré podmínky, např. vedení účtů zdarma nebo s minimálními poplatky. Zatím ale nemají tak velkou síť poboček a bankomatů a důvěra klientů vůči novým bankám není tak vysoká jako u bank, které působí na trhu přes 20 let. I přesto bude pro největší české banky stále těžší udržet rostoucí trend zisků i jiných ukazatelů.

7.1.4 Horizontální a vertikální analýza Komerční banky

Prvním úkolem při horizontální a vertikální analýze je vypočítat požadované údaje podle popisu uvedeného v části rozebírající finanční analýzu banky. Druhým krokem je určit, které účetní položky ve studovaných výkazech jsou nejvýznamnější, a u kterých došlo k nejvýznamnějším změnám. Je nutná brát horizontální i vertikální analýzu jako jeden studovaný a provázaný celek. Celá analýza je vypočtena pro KB, u vybraných ukazatelů je dále uvedeno porovnání s komparovanými bankami. U popisovaných položek je nejdříve určena důležitost položky na základě vertikální analýzy. Poté je položka popsána na základě vertikální analýzy. V úvodní části je provedeno pouze základní vyhodnocení ukazatelů, podrobné vyhodnocení následuje v další kapitole.

Práce přihlíží nejenom k procentním změnám, ale především ke změnám absolutním. Pohyb položky o několik stovek procent při velikosti položky v řádech milionů má pro samotnou analýzu mnohem menší význam než pohyb položky v řádu desítek miliard o jednotky procent.

Každá jednotlivá položka účetních výkazů nám říká vlastní příběh. Ve spojení s výroční zprávou tak je možné zrekonstruovat, co se ve firmě dělo a jaký to mělo dopad na finanční výkonnost firmy. Při pohledu do historie je zřejmý trend, kam se

¹⁰⁴ ZUNO Bank dnes vstupuje na trh. [online]. investujeme.cz, 2011 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.investujeme.cz/zuno-bank-dnes-vstupuje-na-trh/>>.

jednotlivé položky v jednotlivých letech ubíraly, a je možné zpětně analyzovat, proč byl trend takový, jaký byl.

I při detailní znalosti firmy a okolí firmy je možné a vysoce pravděpodobné, že se v budoucnosti stane něco, s čím nikdo nepočítal. Může dojít ke zhmotnění mnoha potenciálně rizikových situací, která byla zmíněna v teoretické části, nebo situací, na které v současné době nikdo nedává důraz, protože se předpokládá, že prostě nemohou nastat. Proto je v podstatě nemožné na základě zpětného pohledu přesně určit, co se stane za pár let nebo dokonce za pár dní. Práce se soustřeďuje na vyjádření změn ve výkazech a jejich trendy a popis těchto trendů. V každé kategorii se koncentruje na popis těch nejvýznamnějších položek. Příběh, který nám říká další položky, je neméně zajímavý, nicméně pro analýzu není tolik důležitý.

V následující části jsou tyto položky podrobně vyhodnoceny. Největší změny v rámci vertikální a horizontální analýzy jsou uvedeny v samostatné části zvané analýza struktury bilance.

7.1.5 Horizontální analýza rozvahy

K největším změnám hodnot aktiv došlo u položky pohledávky za bankami; tato položka po 4 letech poklesu vzrostla v roce 2013 o 114,2 %, v korunovém vyjádření pak o 63 798 mil. Kč. Položka aktiva držena k prodeji dosahuje velkých pohybů, ale tvoří pouze zlomky procent celkové bilanční sumy.

Položka finanční aktiva v reálné hodnotě vykázána do zisku nebo ztráty také zaznamenala v roce 2013 pokles o 26,56 %, což je -13 789 mil. Kč v korunovém vyjádření.

Položka úvěry a pohledávky za klienty, která je největší a nejvýznamnější položkou aktiv banky, je vyhodnocena v části struktura bilance i v komparaci s ostatními bankami.

Tabulka č. 8: Horizontální analýza aktiv¹⁰⁶

Aktiva	Relativní změna v %				Absolutní změna v tis. Kč			
	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Hotovost a účty u centrálních bank	-8,29%	25,04%	70,23%	58,47%	-1 174	3 254	11 411	16 172
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	39,98%	2,89%	47,10%	-26,56%	9 796	991	16 620	-13 789
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	23,51%	58,73%	38,43%	-29,94%	2 255	6 956	7 226	-7 792
Realizovatelná finanční aktiva	5,28%	25,81%	9,17%	-0,88%	3 447	17 736	7 925	-826
Aktiva držaná k prodeji	-89,27%	-48,00%	-76,92%	100,00%	-208	-12	-10	3
Pohledávky za bankami	-17,88%	-13,11%	-40,65%	114,20%	-23 581	-14 202	-38 264	63 798
Úvěry a pohledávky za klienty	4,07%	11,31%	6,31%	6,84%	13 100	37 854	23 501	27 106
Finanční investice držené do splatnosti	-25,00%	-80,71%	-2,72%	8,38%	-318	-770	-5	15
Daň z příjmů	850,00%	521,05%	-98,31%	-100,00%	34	198	-232	-4
Odložená daňová pohledávka	0	0	0,00%	0,00%	0	6	0	0
Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	-2,41%	-12,66%	34,42%	-2,73%	-47	-241	572	-61
Majetkové účasti	-2,75%	5,75%	1,39%	5,18%	-657	1 337	342	1 292
Nehmotný majetek	0,60%	2,56%	1,36%	-3,80%	20	86	47	-133
Hmotný majetek	-8,49%	-0,31%	0,69%	-20,45%	-608	-20	45	-1 346
Aktiva celkem	0,34%	8,76%	4,42%	12,25%	2 059	53 173	29 178	84 435

K největším změnám hodnot pasiv s vysokou finanční hodnotou došlo u položek závazky vůči bankám, které vykazují stoupající tendenci ve všech sledovaných letech. Ke změnám došlo také u položky rezervy, které po letech poklesů nebo minimálního růstu vzrostly o 174 mil. Kč, tedy o 18,2 %.

¹⁰⁶ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

Tabulka č. 9: Horizontální analýza pasiv¹⁰⁷

	Relativní změna v %				Absolutní změna v tis. Kč			
	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Závazky vůči centrálním bankám	-50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-1	0	0	0
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	13,38%	74,87%	-18,50%	-6,84%	1 648	10 456	-4 518	-1 361
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	6,19%	32,33%	19,56%	2,52%	404	2 242	1 795	276
Závazky vůči bankám	49,64%	1,89%	7,48%	44,28%	9 647	549	2 217	14 101
Závazky vůči klientům	-3,39%	6,46%	3,44%	13,64%	-15 474	28 514	16 170	66 284
Emitované cenné papíry	3,65%	8,39%	10,11%	26,64%	1 122	2 672	3 492	10 128
Daň z příjmů	100,00%	0	0	24,65%	-1	0	568	140
Odložený daňový závazek	45,95%	146,32%	93,40%	-42,75%	312	1 450	2 280	-2 018
Výdaje a výnosy příštích období a ostatní závazky	-14,07%	54,81%	-17,10%	6,64%	-1 138	3 810	-1 840	592
Rezervy	-44,41%	2,43%	-9,38%	18,20%	-823	25	-99	174
Podřízený dluh	0,00%	0,02%	-100,00%		0	1	-6 002	0
Závazky celkem	-0,79%	9,24%	2,39%	14,67%	-4 304	49 719	14 063	88 316
Základní kapitál	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0
Emisní ážio, fondy, nerozdělený zisk, oceňovací rozdíly a zisk běžného období	14,57%	6,91%	28,27%	-5,66%	6 358	3 454	15 115	-3 881
Vlastní kapitál celkem	10,15%	5,00%	20,86%	-4,43%	6 358	3 454	15 115	-3 881
Závazky a vlastní kapitál celkem	0,34%	8,76%	4,42%	12,25%	2 059	53 173	29 178	84 435

7.1.6 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

K největším změnám výkazu zisku a ztrát došlo ve sledovaném období u položky tvorba opravných položek k cenným papírům v roce 2011. Tehdy došlo k tvorbě opravných položek ve výši 5 355 mil. Kč, což je nárůst o 59 600 % a 5 364 mil. v korunovém ekvivalentu oproti roku 2010, kdy došlo pouze ke zrušení opravné položky v hodnotě 9 mil. Kč. V průběhu roku 2011 došlo z důvodu zhoršených vyhlídek na plné splacení pohledávek z nakoupených řeckých státních dluhopisů držených bankou k tvorbě opravné položky ve výši 5 355 mil. Kč.

¹⁰⁷ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

Tabulka č. 10: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty¹⁰⁸

	Relativní změna v %				Absolutní změna v tis. Kč			
	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Výnosy z úroků a podobné výnosy	-10,72%	3,01%	1,63%	-11,51%	-3 472	870	485	-3 485
Náklady na úroky a podobné náklady	-18,34%	4,56%	1,30%	-23,44%	2 703	-549	-164	2 988
Výnosy z dividend	-4,91%	6,28%	-66,27%	633,46%	-37	45	-505	1 628
Čisté úrokové a podobné výnosy	-4,38%	2,08%	-1,02%	6,36%	-806	366	-184	1 131
Čistý výnos z poplatků a provizí	-1,58%	-4,37%	-1,22%	-4,92%	-119	-325	-87	-345
Čistý zisk z finančních operací	-11,64%	-6,84%	8,75%	1,01%	-412	-214	255	32
Ostatní výnosy	-10,10%	34,83%	23,33%	6,08%	-10	31	28	9
Čisté provozní výnosy	-4,55%	-0,50%	0,04%	2,94%	-1 347	-142	12	827
Personální náklady	-5,01%	6,01%	3,57%	-0,73%	291	-332	-209	44
Všeobecné provozní náklady	-17,98%	2,44%	-2,56%	-5,12%	969	-108	116	226
Odpisy, znehodnocení majetku a prodej majetku	11,64%	9,68%	-4,29%	1,67%	-155	-144	70	-26
Provozní náklady	-8,82%	5,11%	0,19%	-2,03%	1 105	-584	-23	244
Zisk před tvorbou rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů, investic a ostatní rizika a zdaněním	-1,42%	-4,31%	-0,07%	6,66%	-242	-726	-11	1 071
Tvorba rezerv a opravných položek k úvěrům a pohledávkám	-46,45%	-42,48%	0,15%	12,11%	2 077	1 017	-2	-167
Tvorba opravných položek k cenným papírům	28,57%	59600,00%	-100,00%	0	2	-5 364	5 355	0
Tvorba opravných položek a rezerv k ostatním rizikům	136,36%	25,00%	-380,00%	-75,00%	30	2	-38	21
Tvorba rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů, investic a ostatní rizika	-47,01%	182,79%	-79,07%	10,38%	2 109	-4 345	5 315	-146
Zisk z majetkových účastí	0	-100,00%	0	0	-34	34	0	0
Zisk před zdaněním	14,57%	-34,94%	56,55%	6,30%	1 833	-5 037	5 304	925
Daň z příjmů	7,54%	-40,01%	70,47%	2,05%	-167	953	-1 007	-50
Zisk za účetní období	16,07%	-33,93%	54,04%	7,14%	1 666	-4 084	4 297	875

Tyto řecké dluhopisy tvořily dle výroční zprávy druhou největší položku ve výkazu realizovatelných finančních aktiv vydaných státními institucemi v zahraničí. Další velké položky držela KB v dluhopisech italských a polských. Polské dluhopisy byly ziskové (cena pořízení 7 350 mil. Kč, reálná hodnota na konci roku 2011 činila

¹⁰⁸ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB

7 817 mil. Kč). Dluhopisy emitované Itálií byly při ceně pořízení 7 381 mil. Kč a reálně hodnotě 7 302 mil. Kč lehce ztrátové. Nicméně i zde je možné hledat ohnisko budoucích problémů. U dluhopisů řeckých byla úplně jiná situace. Jejich cena pořízení byla 7 327 mil. Kč. Ale jejich reálná hodnota pouze 2 071 mil. Kč. Což odpovídá 25 % jejich původní nominální hodnoty. Tímto je možné vysvětlit tento extrémní pohyb. Po datu účetní závěrky byla banka nucena 53,5 % řeckých dluhopisů úplně odepsat, a 46,5 % z původní nominální hodnoty dluhopisů bylo nahrazeno jinými dluhopisy.

Tato účetní položka má minusové znaménko z toho důvodu, že když dochází k tvorbě opravných položek, dochází zároveň ke snižování hospodářského výsledku. Celkově je z výkazu vidět, že dochází k tvorbě rezerv a opravných položek. Tím dochází ke snižování celkového zisku a zároveň je tímto podporováno pravidlo o pravdivém zobrazení v účetních výkazech. Banka jakožto auditovaná společnost musí tyto položky tvořit povinně a v dostatečné výši. Počátky řeckých problémů se datují již k říjnu 2009.

Za celých 5 let se Řecko nedokázalo vypořádat se svým extrémním zadlužením a dnes, v roce 2015, se tato země opět pohybuje na hraně kolapsu a žádá o jednu záchrannou půjčku za druhou. Stále častěji se objevuje termín Grexit, který značí, že je možné, že Řecko finančně zkolabuje a opustí eurozónu. Banky mezitím opět nabyly v Řecko důvěru a lákavé úrokové míry je opět přiměly Řecku půjčovat. Tento ztrátový scénář (v roce 2011 poklesl zisk banky o 4 084 mil. Kč, tedy o téměř 34 %) se tak může již v tomto nebo velmi blízkém účetním období opakovat.

Další velkou změnu zaznamenala položka výnosy z dividend. Ta v roce 2013 doslova vystřelila vzhůru o 1 628 mil. Kč tedy o 633,46 %. Tato položka obsahuje přijaté dividendy z majetkových účastí. O majetkových účastech KB členěných podle vlivu se zmiňuje část práce popisující Komerční banku.

7.2 Vývoj čistých úrokových výnosů a čistých výnosů z poplatků a provizí

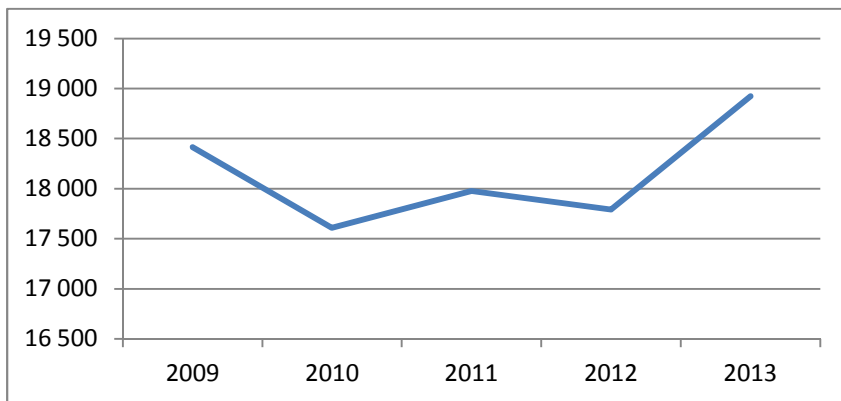
7.2.1 Čistý úrokový výnos

Tato účetní položka obsahuje saldo nákladových a úrokových výnosů, Největší plusovou část této položky tvoří úroky z poskytnutých úvěrů a jiných pohledávek. Minusovou položku tvoří náklady na úroky. Vyhodnocení této položky je provedeno v účetních hodnotách v mil. Kč.

Tabulka č. 11: Vývoj čistých úrokových a podobných výnosů KB v mil. Kč¹¹¹

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	18 416	17 610	17 976	17 792	18 923

Graf č. 6: Vývoj čistých úrokových a podobných výnosů KB v mil. Kč¹¹²

Z výše uvedeného grafu a tabulky vyplývá, že relativní změna čistých úrokových a podobných výnosů má v posledních letech kladnou tendenci.

Tato účetní položka zahrnuje poplatky a provize z transakcí, z úvěrů, vkladů a ostatní poplatky a provize jako například výnosy z poplatků a provizí ze správy a úschovy majetku. Položka vyjadřuje čistý výnos, tedy výnosy minus náklady. Největší výnosovou položkou jsou poplatky a provize z transakcí, které v roce 2013 dosáhly hodnoty 4 126 mil. Kč. Druhou největší výnosovou položkou jsou poplatky a provize z úvěrů a vkladů, které jsou na hodnotě 2 328 mil. Kč.

I přes úbytek klientů tato položka roste. V roce 2013 dosáhla tato účetní položka hodnoty 18 923 mil. Kč, což je nejvyšší hodnota za sledované období. K růstu přispěl rostoucí počet úvěrů a také zlepšování celkové ekonomické situace, kdy dochází k poklesu ztrátových, pochybných a jiných pohledávek za klienty se zvláštním režimem.

7.2.2 Čisté výnosy z poplatků a provizí KB

Účetní položka čisté výnosy z poplatků a provizí obsahuje saldo výnosů a nákladů z poplatků a provizí. Největší plusovou část této položky tvoří výnosy z poplatků a provizí z transakcí a poplatky a provize z úvěrů a vkladů. Minusovou položku tvoří náklady na poplatky a provize a náklady a provize z úvěrů a vkladů.

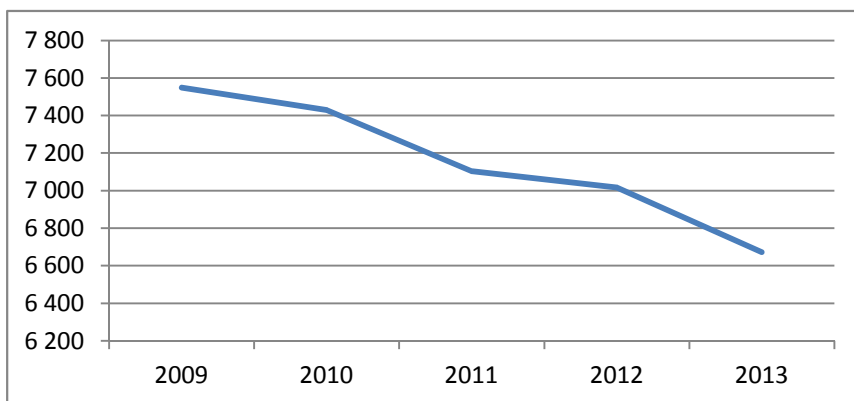
¹¹¹ Výroční-zprávy (2009 - 2013) [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/vztahy-s-investory/vykazy-a-vysledky/vyrocní-zpravy.shtml>>

¹¹² Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

Tabulka č. 12: Vývoj čistých výnosů z poplatků a provizí KB v mil. Kč¹¹³

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	7 548	7 429	7 104	7 017	6 672

Graf č. 7: Vývoj čistých výnosů z poplatků a provizí KB v mil. Kč¹¹⁴

U této položky se projevuje trend nastavený nízkonákladovými bankami na trh, kterým je tlak na snižování nebo úplně rušení bankovních poplatků. Položka se snížila z hodnoty 7 548 mil. Kč v roce 2009 na hodnotu 6 672 mil. Kč v roce 2013, což představuje pokles o 876 mil. Kč. V roce 2013 tuto položku tvořily poplatky a provize z transakcí v hodnotě 4 126 mil. Kč a poplatky a provize z úvěrů a vkladů v hodnotě 2 328 mil. Kč.

Pokles čistých výnosů z poplatků a provizí bude pravděpodobně pokračovat i v následujících letech.

¹¹³ Výroční-zprávy (2009 - 2013) [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/vztahy-s-investory/vykazy-a-vysledky/vyrocní-zpravy.shtml>>

¹¹⁴ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

7.3 Vertikální analýza

Vertikální analýza aktiv

Tabulka č. 13: Vertikální analýza aktiv¹¹⁵

Aktiva	2009	2010	2011	2012	2013
Hotovost a účty u centrálních bank	2,34%	2,14%	2,46%	4,01%	5,66%
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	4,05%	5,65%	5,34%	7,53%	4,93%
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	1,59%	1,95%	2,85%	3,77%	2,36%
Realizovatelná finanční aktiva	10,79%	11,32%	13,09%	13,69%	12,09%
Aktiva držena k prodeji	0,04%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Pohledávky za bankami	21,80%	17,84%	14,26%	8,10%	15,46%
Úvěry a pohledávky za klienty	53,18%	55,15%	56,44%	57,46%	54,70%
Finanční investice držené do splatnosti	0,21%	0,16%	0,03%	0,03%	0,03%
Daň z příjmů	0,00%	0,01%	0,04%	0,00%	0,00%
Odložená daňová pohledávka	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	0,32%	0,31%	0,25%	0,32%	0,28%
Majetkové účasti	3,95%	3,83%	3,72%	3,62%	3,39%
Nehmotný majetek	0,55%	0,55%	0,52%	0,51%	0,43%
Hmotný majetek	1,18%	1,08%	0,99%	0,95%	0,68%
Aktiva celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Největší položkou je celková suma aktiv nazývaná bilanční suma ta byla také zvolena jako základ pro výpočty procentních podílů. Z pohledu dalších položek jsou to u bank obecně především položky úvěry a pohledávky, které jsou někdy dále členěny na pohledávky za nebankovními a bankovními klienty. Tyto položky dohromady tvoří ve všech sledovaných letech mezi 65 % až 75 % hodnoty aktiv. Položka pohledávek za nebankovními klienty stabilně roste. V roce 2009 tvořila 321 734 miliónů korun, což odpovídá 53,18 % hodnoty celkových aktiv banky. V roce 2010 se položka zvýšila o 4,07 % na 334 834 mil. Kč. V roce 2011 položka vzrostla o dalších 11,31 % na 372 688 mil. Kč. V roce 2012 položka dosáhla hodnoty 396 189 mil. Kč, což znamená, že vzrostla o 6,31 %. V posledním sledovaném roce, kterým je rok 2013, hodnota položky vzrostla až na 423 295 mil. Kč. Zde je nárůst o dalších 6,84 %.

¹¹⁵ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

Další nominálně velkou rozvahovou položkou jsou realizovatelná finanční aktiva. Ta tvoří 10,79 % až 13,69 % z celkové hodnoty aktiv. Další položky, jako například hmotný a nehmotný majetek, které tvoří dominantní část hodnoty aktiv u výrobních společností, netvoří u banky dohromady ani 2 % z celkové hodnoty aktiv.

Vertikální analýza pasiv

Tabulka č. 14: Vertikální analýza pasiv¹¹⁶

ZÁVAZKY A VLASTNÍ KAPITÁL	2009	2010	2011	2012	2013
Závazky vůči centrálním bankám	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	2,04%	2,30%	3,70%	2,89%	2,40%
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	1,08%	1,14%	1,39%	1,59%	1,45%
Závazky vůči bankám	3,21%	4,79%	4,49%	4,62%	5,94%
Závazky vůči klientům	75,49%	72,69%	71,15%	70,49%	71,36%
Emitované cenné papíry	5,08%	5,25%	5,23%	5,51%	6,22%
Daň z příjmů	0,00%	0,00%	0,00%	0,08%	0,09%
Odložený daňový závazek	0,11%	0,16%	0,37%	0,68%	0,35%
Výdaje a výnosy příštích období a ostatní závazky	1,34%	1,14%	1,63%	1,29%	1,23%
Rezervy	0,31%	0,17%	0,16%	0,14%	0,15%
Podřízený dluh	0,99%	0,99%	0,91%	0,00%	0,00%
Závazky celkem	89,65%	88,63%	89,02%	87,30%	89,18%
Základní kapitál	3,14%	3,13%	2,88%	2,76%	2,46%
Emisní ážio, fondy, nerozdělený zisk, oceňovací rozdíly a zisk běžného období	7,21%	8,24%	8,10%	9,95%	8,36%
Vlastní kapitál celkem	10,36%	11,37%	10,98%	12,70%	10,82%
Závazky a vlastní kapitál celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

V případě rozvahy banky se pasiva dělí na závazky (neboli cizí zdroje) a vlastní kapitál. Cizí závazky tvoří okolo devadesáti procent hodnoty celkových pasiv, zbylých 10 % připadá na vlastní kapitál v členění na základní kapitál, který se pohybuje okolo 3 % a položku emisní ážio, fondy, nerozdělený zisk, oceňovací rozdíly a zisk běžného období, která tvoří okolo 7% hodnoty celkových pasiv banky ve všech sledovaných

¹¹⁶ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

letech. V části pasiv Komerční banky jsou dominantní položkou závazky vůči bankám a závazky vůči klientům. Tyto položky tvoří dohromady okolo 75 % veškerých pasiv banky. Položka emitované cenné papíry tvoří okolo pěti procent hodnoty celkových pasiv banky ve všech sledovaných letech. Všechny další položky jsou jednociferné nebo téměř nulové. Položka závazky vůči centrálním bankám je téměř nulová, banka si tedy vystačí s vlastními zdroji a pohledávkami od klientů, od centrální banky si téměř nepůjčuje.

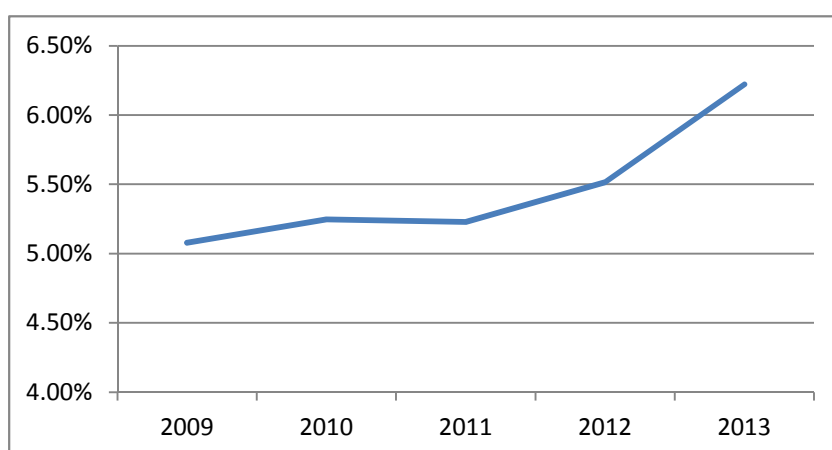
7.3.1 Podíl emitovaných cenných papírů na celkových pasivech KB

Druhou největší položku rozvahy Komerční banky tvoří položka emitované cenné papíry. Tato položka se ve sledovaném období pohybovala mezi hodnotou 5,08 % a 5,51 % podílu na celkových pasivech, V roce 2013 se hodnota položky zvýšila o 0,71 % na hodnotu 6,22 %. Položka v roce 2013 zahrnuje hypoteční zástavní listy v hodnotě 48 145 mil. Kč. Banka vydává hypoteční zástavní listy s cílem získat finanční prostředky na refinancování hypotečních úvěrů.

Tabulka č. 15: Podíl emitovaných cenných papírů na celkových pasivech KB¹¹⁷

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	5,08 %	5,25 %	5,23 %	5,51 %	6,22 %

Graf č. 8: Vývoj podílu emitovaných cenných papírů na celkových pasivech KB¹¹⁸

Z celkového počtu emitovaných cenných papírů má naprostá většina zbytkovou splatnost nad 20 let a to 48 145 mil. Kč, což je nárůst o 10 128 mil. Kč oproti roku 2012, kdy byla hodnota této položky 38 014 mil. Kč. Druhou skupinou podle zbytkové

¹¹⁷ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

¹¹⁸ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

splatnosti jsou dluhopisy se splatností od jednoho roku do pěti let v korunovém vyjádření 15 664 mil. Kč. Žádný z emitovaných dluhopisů nemá splatnost kratší než jeden rok.

V průběhu roku 2013 banka nakoupila zpět hypoteční zástavní listy v celkovém nominálním objemu 641 mil. Kč. Banka rovněž navýšila vydaný nominální objem těchto zástavních listů celkově o 11 447 mil. Kč.

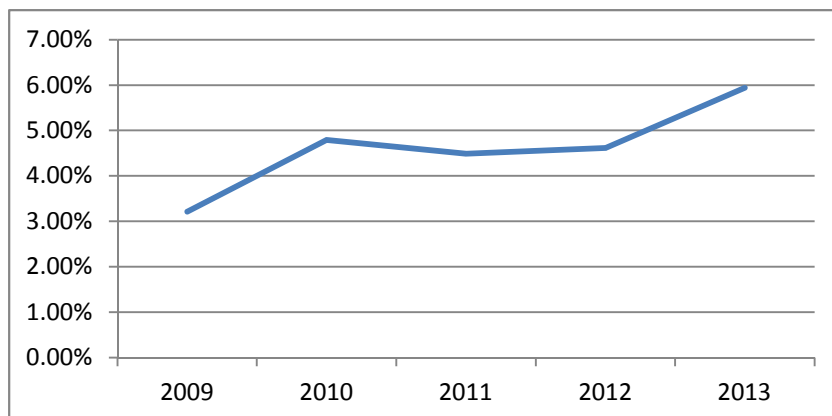
7.3.2 Závazky vůči bankám

Třetí největší položku rozvahy KB tvoří položka závazky vůči bankám. Do této položky patří úvěry a vklady od jiných bank. A to jak úvěry poskytnuté centrální bankou, tak úvěry a vklady nakoupené od jiných obchodních bank.¹²⁰

Tabulka č. 16: Podíl závazků vůči bankám na celkových pasivech KB¹²¹

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	3,21 %	4,79 %	4,49 %	4,62 %	5,94 %

Graf č. 9: Vývoj závazků vůči bankám na celkových pasivech KB¹²²

Hodnota podílu závazků vůči bankám na celkových pasivech KB má rostoucí tendenci, z hodnoty 3,21 % v roce 2009 na hodnotu 4,62 % v roce 2012. V roce 2013 se tato položka zvýšila o 1,32 % z 31 845 mil. Kč na 45 946 mil. Kč. Z toho 43 198 mil. Kč tvoří závazky vůči bankám a zbývajících 2 748 mil. Kč běžné účty u jiných bank. Reálná hodnota cenných papírů a pokladničních poukázek sloužících jako zástava přijatých repo úvěrů v roce 2013 činila 6 978 mil. Kč. Z toho se jedná o cenné papíry a pokladniční poukázky v hodnotě 558 mil. Kč z portfolia finančních

¹²⁰ KAŠPAROVSKÁ, V. et al. *Řízení obchodních bank*, 1. Praha : Beck, 2006. s. 6.

¹²¹ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

¹²² Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

aktiv v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty a 6 420 mil. Kč z portfolia realizovatelných finančních aktiv. Účetní hodnota s tím souvisejících závazků činila 6 760 mil. Kč.

7.4 Ukazatele struktury bilance

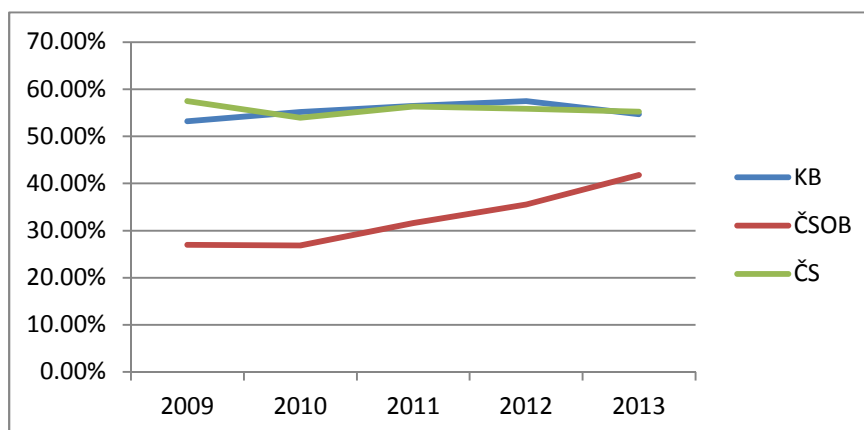
7.4.1 Podíl úvěrových pohledávek za klienty na celkových aktivech.

Položka úvěry a pohledávky za klienty zahrnuje veškeré pohledávky za tuzemskými i zahraničními nebankovními institucemi i fyzickými osobami. Do této kategorie patří i republikové a místní orgány. Úvěry klientům se obvykle člení podle doby splatnosti nebo jejich rizikovosti.¹²⁴

Tabulka č. 17: Podíl úvěrových pohledávek za klienty na celkových aktivech analyzovaných bank¹²⁵

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	53,18 %	55,15 %	56,44 %	57,46 %	54,70 %
ČSOB	26,97 %	26,83 %	31,62 %	35,53 %	41,78 %
ČS	57,48 %	53,93 %	56,32 %	55,82 %	55,25 %

Graf č. 10: Vývoj podílů úvěrových pohledávek za klienty na celkových aktivech analyzovaných bank¹²⁷

Tato položka je největší účetní položkou v rozvaze KB a zároveň i největší položkou u všech sledovaných bank. Důvodem je souvislost s jedním z hlavních předmětů podnikání banky a to poskytováním úvěrů.

¹²⁴ REVENDA, Z., et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. vyd. Praha : Management Press, 2014, s. 92.

¹²⁵ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank.

¹²⁷ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank.

Ve sledovaných letech tato položka představovala v průměru 55,39 % celkové bilanční sumy. Dosaženým minimem je hodnota 53,18 % z roku 2009 dosaženým maximem je hodnota 57,46 % z roku 2013; z toho je vidět, že podíl úvěrových pohledávek za klienty na celkových aktivech stabilně kolísá kolem hodnoty 55 % bez zjevného trendu. V roce 2013 se tento podíl pohyboval ve výši 54,70 % hodnoty celkových aktiv banky. Hodnota ukazatele je velmi vyrovnaná a v celém období se pohybuje kolem této průměrné hodnoty.

Položka pohledávky za klienty obsahuje k 31. prosinci 2013 splatné úroky ve výši 1 025 mil. Kč. V roce 2013 má banka největší expozici v sektoru občanů a to 166 892 mil. Kč. Druhá největší expozice je v sektoru peněžnictví, která tvoří 47 045 mil. Kč. Další velké expozice seřazené podle velikosti jsou v sektorech veřejná správa, nemovitosti a velkoobchod.

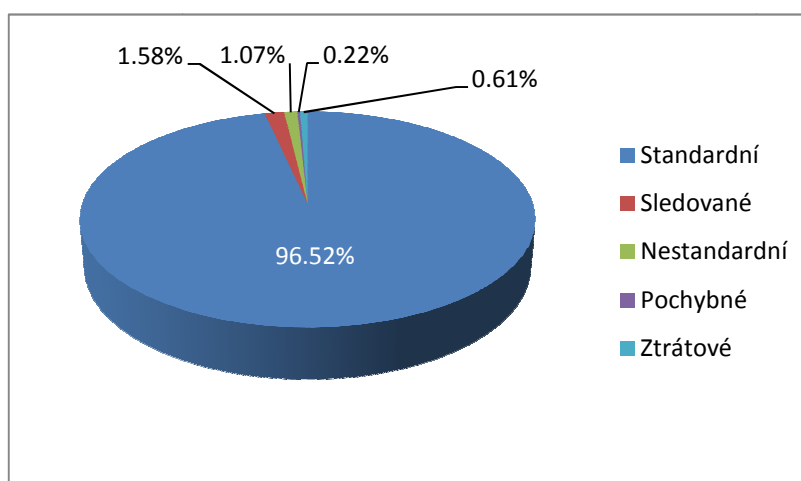
Podíl úvěrových pohledávek za klienty u ČS dosahuje velmi podobných hodnot jako u KB. Hodnota ukazatele se pohybovala v intervalu s minimem 53,93 % v roce 2010 a maximem 57,48 % v roce 2009. V roce 2013 byl podíl úvěrových pohledávek za klienty na hodnotě 55,25 %. Průměrná hodnota ukazatele je 55,76 %. Hodnota ukazatele u ČS je velmi vyrovnaná bez větších výkyvů a téměř duplikuje hodnoty KB.

Podíl úvěrových pohledávek za klienty je u ČSOB ve většině let poloviční ve srovnání s komparovanými bankami. Zároveň je tato banka jediná, u které tento podíl stoupá. Hodnota ukazatele se pohybovala v intervalu s minimem 26,97 % v roce 2009 a maximem 41,78 % v roce 2013. V těchto letech byla také dosažena maxima a minima pro sledované období. V posledních letech dochází ke konvergenci a hodnota ukazatele přibližuje dalším dvěma sledovaným bankám. Důvodem pro tento rozdíl je, že ČSOB má odlišnou obchodní strategii. Mnohem více se zaměřuje na investování do realizovatelných finančních aktiv a do finančních investic držených do splatnosti.

Tabulka č. 18: Struktura pohledávek za nebankovními klienty u KB rok 2013 v mil. Kč¹²⁹

	Hrubá částka	Použité zajištění	Nekryté riziko	Opravné položky	Zůstatková hodnota
Standardní	408 122	181 305	226 817	0	408 122
Sledované	7 346	3 143	4 203	-670	6 676
Nestandardní	5 737	2 941	2 796	-1 232	4 505
Pochybné	1 650	646	1 004	-727	923
Ztrátové	14 192	778	13 414	-11 594	2 598
Celkem	437 047	188 813	248 233	-14 223	422 824

Graf č. 11: Struktura pohledávek za nebankovními klienty u KB 2013^{130, 131}

Struktura pohledávek z pohledu zůstatkové hodnoty, která je uvedena v rozvaze (zůstatková hodnota je vypočítána jako hrubá částka pohledávek - opravné položky), vykazuje pozitivní trend. Z výše uvedené tabulky a grafu je patrné, že 96,52 % pohledávek KB tvoří standardní úvěry v zůstatkové hodnotě 408 122 mil. Kč. Druhou největší položku tvoří úvěry sledované, ale je u nich pravděpodobné, že budou splaceny v plné výši; k této skupině jsou již však vytvořeny opravné položky ve výši 16 %. Pohledávky nestandardní tvoří 1,07 % rozvahové hodnoty pohledávek a jsou k nim vytvořeny opravné položky ve výši 44 %. Pohledávky pochybné a ztrátové tvoří dohromady 0,83 %. K pohledávkám pochybným byly vytvořeny opravné položky ve výši 72 %, k pohledávkám ztrátovým ve výši 86 %.

¹²⁹ Výroční-zprávy (2009 - 2013) [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/vztahy-s-investory/vykazy-a-vysledky/vyrocní-zpravy.shtml>>

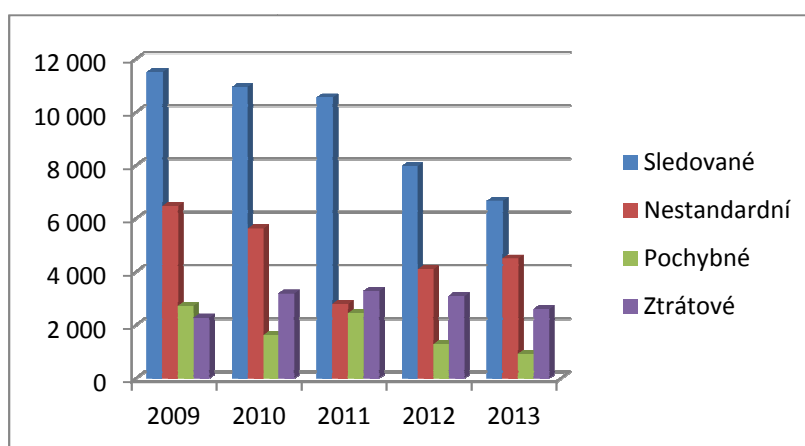
¹³⁰ Zůstatková hodnota

¹³¹ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

Tabulka č. 19: Struktura pohledávek u KB v mil. Kč¹³²

	2009	2010	2011	2012	2013
Standardní	298 709	313 328	352 732	379 151	408 122
Sledované	11 518	10 951	10 559	7 977	6 676
Nestandardní	6 477	5 633	2 802	4 102	4 505
Pochybné	2 720	1 630	2 448	1 285	923
Ztrátové	2 284	3 189	3 282	3 091	2 598
Celkem	321 708	334 731	371 823	395 606	422 824

Graf č. 12: Struktura pohledávek mimo standardní u KB¹³³

Struktura pohledávek z pohledu zůstatkové hodnoty vykazuje velmi pozitivní trend. Počet sledovaných pohledávek vykazuje setrvalý pokles. V roce 2009 činila hodnota těchto pohledávek 11 518 mil. Kč, v roce 2013 už pouze 6 676 mil. Kč, což je pokles o 4 842 mil. Kč. Výjimku z této informace tvoří pohledávky ztrátové, které ve všech letech kolísají mezi minimem 2 284 mil. Kč z roku 2009 a maximem 3 282 mil. Kč vytvořeným v roce 2011. Podíl ztrátových pohledávek však v žádném ze sledovaných let netvořil více než jedno %, maximum bylo 0,95 % v roce 2010.

Celkově lze říci, že trend podílu pohledávek za nebankovními klienty u KB na celkových pasivech je stabilní. Hodnota pohledávek se zvyšuje proporcionálně se zvyšováním hodnoty celkových pasiv a tudíž vykazuje stabilní trend ukazatele. Kvalita a především trend je velmi příznivý. 96,52 % pohledávek za nebankovními klienty tvoří standardní pohledávky bez zvláštního režimu. Hodnota pohledávek se zvláštním režimem (všechny kromě standardních) se stabilně rok od roku snižuje.

¹³² Zůstatková hodnota

¹³³ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

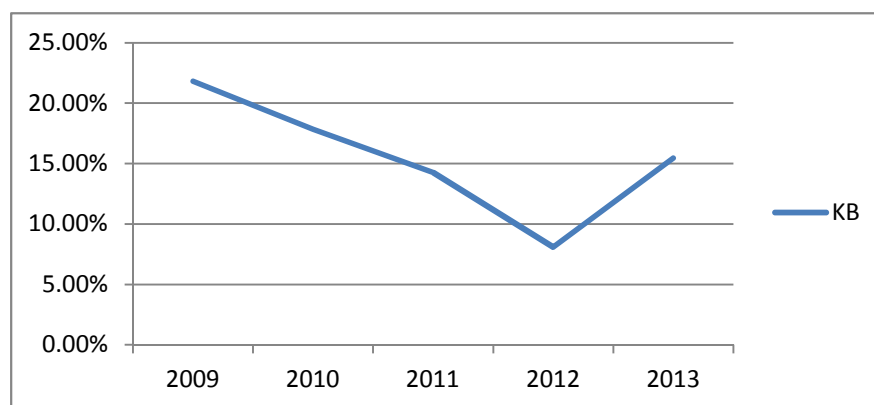
7.4.2 Podíl pohledávek za bankami na celkových aktivech KB

Tato položka má podobu vkladů u jiných bank či úvěrů poskytnutých jiným obchodním bankám. Banky je také drží z důvodu realizace platebního styku.¹³⁴

Tabulka č. 20: Podíl pohledávek za bankami na celkových aktivech KB¹³⁶

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	21,80 %	17,84 %	14,26 %	8,10%	15,46 %

Graf č. 13: Vývoj podílů pohledávek za bankami na celkových aktivech KB¹³⁹

Položka pohledávky za bankami je u Komerční banky, a. s druhou největší položkou aktiv. Tato položka se pohybuje od minimální hodnoty 8,1% v roce 2012 až maxima 21,8% v roce 2009 z celkové hodnoty aktiv. Trend této položky má ve čtyřech z pěti let klesající tendenci.

V roce 2013 se tento klesající trend zlomil a nastal prudký vzestup těchto pohledávek, kdy pohledávky vůči bankám vzrostly o 114,20 % z 55 863 mil. Kč na 119 661 mil. Kč. Největší část této položky představují peníze uložené u centrálních bank jako součást reverzních repo operací, které se v roce 2013 zvýšily o 279,9 % z 21 000 mil. Kč v roce 2012 na 66 001 mil. Kč v roce 2013 a termínované vklady u bank, které klesly z 17 138 mil. Kč na 13 386 mil. Kč. Součástí této položky jsou i nostro účty u jiných bank. Podle individuální účetní závěrky banka pro položku pohledávky za bankami netvořila v roce 2013 ani v roce předchozím žádné opravné položky a tudíž se hrubé pohledávky rovnají čistým pohledávkám.

¹³⁴ KAŠPAROVSKÁ, V. et al. *Řízení obchodních bank*, 1. Praha : Beck, 2006. s. 5.

¹³⁶ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

¹³⁹ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

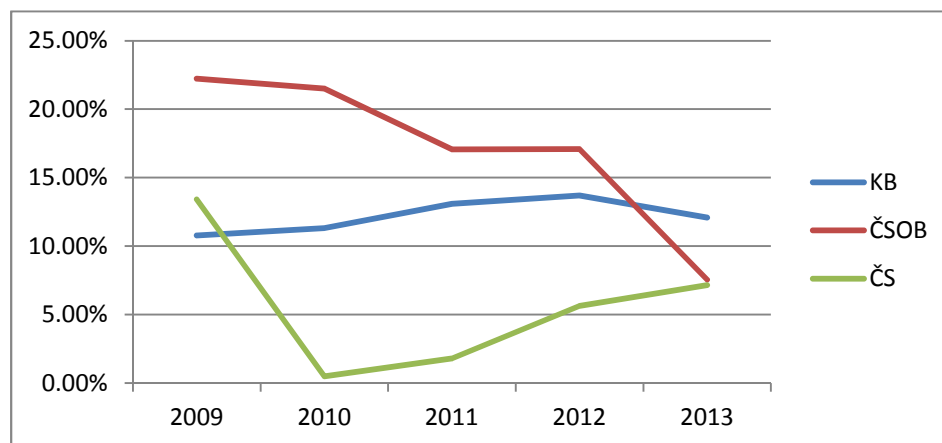
Úvěry poskytnuté České národní bance a bankám v rámci reverzních repo operací jsou zajištěny především pokladničními poukázkami emitovanými Českou národní bankou. Celková reálná hodnota tohoto zajištění se v roce 2013 zvýšila z důvodu celkového nárůstu položky a to o 271% z 23 652 mil. Kč na 87 924 mil. Kč

7.4.3 Podíl realizovatelných finančních aktiv na celkových aktivech analyzovaných bank

Tabulka č. 21: Podíl realizovatelných finančních aktiv na celkových aktivech analyzovaných bank¹⁴¹

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	10,79 %	11,32 %	13,09 %	13,69 %	12,09 %
ČSOB	22,23 %	21,51 %	17,07 %	17,09 %	7,56 %
ČS	13,43 %	0,49 %	1,80 %	5,65 %	7,15 %

Graf č. 14: Vývoj podílů realizovatelných finančních aktiv na celkových aktivech analyzovaných bank¹⁴³

Položka realizovatelná finanční aktiva tvoří třetí největší rozvahovou položku aktiv Komerční banky. Jde o aktiva, která nepředstavují ani investice držené do splatnosti, ani finanční aktiva určená k obchodování.¹⁴⁴ Pro držení těchto aktiv může mít banka různé investiční či obchodní důvody. Tato rozvahová položka zahrnuje akcie a ostatní podíly, dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou a dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou. Podle výroční zprávy banky jde o majetkové účasti s přímým nebo nepřímým podílem banky na hlasovacích právech nižším než 20 %.

¹⁴¹ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank.

¹⁴³ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank.

¹⁴⁴ REVENDA, Z., et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. vyd. Praha : Management Press, 2014, s. 92.

K 31. prosinci 2013 jsou v portfoliu realizovatelná finanční aktiva, v reálné hodnotě 93 553 mil. Kč (cena pořízení těchto cenných papírů byla 85 930 mil. Kč). Tyto cenné papíry jsou veřejně obchodované na burzách cenných papírů.

V roce 2012 banka prodala podíl ve společnosti Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. Čistý dopad prodeje na hospodářský výsledek banky dosáhl zisku ve výši 830 mil. Kč. Cena pořízení cenných papírů byla 60 mil. Kč.

V průběhu roku 2013 banka prodala italské státní dluhopisy v nominálním objemu 7 470 mil. Kč. Čistý dopad prodeje na hospodářský výsledek banky dosáhl zisku ve výši 787 mil. Kč.

Z celkového objemu realizovatelných finančních aktiv ve výši 93 553 mil. Kč tvořily 58 195 mil. Kč státní dluhopisy s pevnou úrokovou mírou nominované v České koruně. 20 744 mil. Kč účetní položky tvořily státní dluhopisy s pevnou úrokovou mírou nominované v jiné měně. Dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou se na této položce podílejí s částkou 14 614 mil. Kč.

Ukazatel u KB vykazuje velmi stabilní tendenci. Od průměrné hodnoty, která činí 12,20 %, se odchyluje pouze minimálně.

Podle analýzy této položky to vypadá, že banka investuje především do dluhopisů, což jsou dluhové cenné papíry, které s sebou ovšem nepřinášejí vlastnická práva. Skutečnost je trochu odlišná, banka investuje i do akcií a vlastní podíly v mnoha firmách. Tato čísla jsou ale vyjádřena v položce majetkové účasti, jejichž výčet je proveden v části popisující KB.

Hodnota ukazatele u ČS dosahovala nejnižších hodnot z komparovaných bank a pohybovala v intervalu s minimem 0,49 % v roce 2010 a maximem 13,43 % v roce 2009. V roce 2013 byla hodnota 7,15 %. U ČS je vidět velmi odlišná firemní strategie, kdy od roku 2010 pravidelně zvyšuje podíl realizovatelných finančních aktiv, ten je ale v roce 2013 stále poloviční ve srovnání s rokem 2009. Průměrná hodnota ukazatele je 5,70%.

Hodnota ukazatele u ČSOB má klesající tendenci, z maxima 22,23 % dosaženého v roce 2009 ukazatel poklesl až k hodnotě 7,56 % v roce 2013. Z banky s největším podílem realizovatelných finančních aktiv se tak stala banka s podílem těchto aktiv téměř nejmenším. Průměrná hodnota ukazatele je 17,09 %.

V procentním vyjádření je v roce 2013 rozdíl mezi ČSOB a ČS necelého půl procenta, v korunovém vyjádření však 8 423 mil. Kč. V tomto případě je rozdíl už výraznější a je způsoben tím, že ČSOB má mnohem větší bilanční sumu; to ale nemění nic na vyhodnocení struktury bilance, které se uvádí v procentech právě pro účely srovnávání. U KB ukazatel stabilně kolísá kolem hodnoty 12 %; v roce 2009 měla KB hodnotu tohoto ukazatele na nejnižší hodnotě ze sledovaných bank, v roce 2013 už měla podíl realizovatelných finančních aktiv na celkových aktivech na hodnotě nejvyšší.

7.4.4 Podíl závazků ke klientům na celkových pasivech

Položka závazků ke klientům tvoří největší rozvahovou položku pasiv Komerční banky, a. s. Jsou tvořeny všemi typy primárních vkladů. Tato položka obsahuje také přijaté úvěry od nebankovních právních entit, jako jsou například vládní instituce.¹⁴⁵

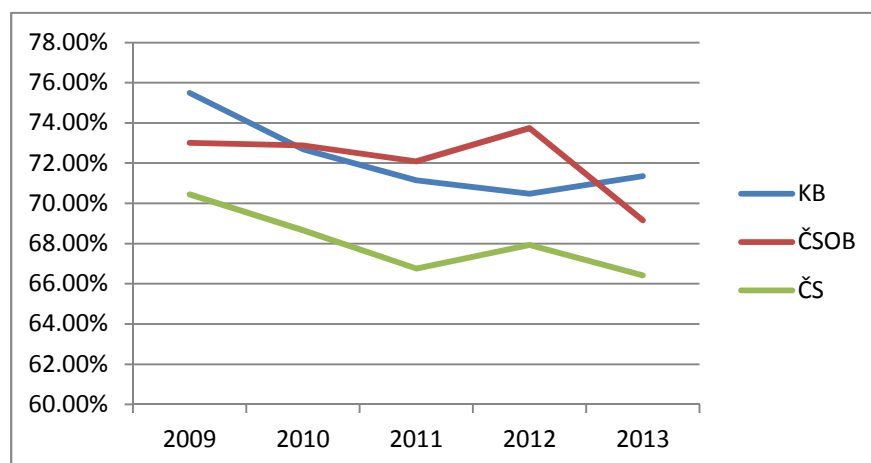
Tabulka č. 22: Podíl závazků ke klientům na celkových pasivech analyzovaných bank¹⁴⁶

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	75,49 %	72,69 %	71,15 %	70,49 %	71,36 %
ČSOB	73,00 %	72,88 %	72,09 %	73,75 %	69,16 %
ČS	70,44 %	68,66 %	66,75 %	67,93 %	66,42 %

¹⁴⁵ KAŠPAROVSKÁ, V. et al. *Řízení obchodních bank*, 1. Praha : Beck, 2006. s. 6.

¹⁴⁶ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank.

Graf č. 15: Vývoj podílů závazků ke klientům na celkových pasivech analyzovaných bank¹⁴⁷

Hodnota ukazatele se pohybovala v intervalu s minimem 70,49 % v roce 2012 a s maximem 75,49 % v roce 2009. Ukazatel stabilně klesá ve většině sledovaných let, kromě roku 2013, kdy se ukazatel poprvé za čtyři roky zvýšil, což znamená, že objem přijatých vkladů vzrostl o 0,87 %, což ve finančním vyjádření činí 66 283 mil. Kč. Průměrná hodnota ukazatele je 72,24 %.

Struktura závazků KB vůči klientům v roce 2013 v mil. Kč¹⁴⁹

Typ závazku	Hodnota závazku
Běžné účty	365 842
Úsporné vklady	95 283
Termínované vklady	53 656
Depozitní směnky	7 593
Přijaté úvěry od klientů	24 547
Ostatní závazky ke klientům	5 332
Závazky vůči klientům celkem	552 253

KB byla jedinou bankou, které se v roce 2013 podařilo zvýšit podíl závazků ke klientům na celkových pasivech. U ostatních bank tato hodnota v roce 2013 klesla.

U ČSOB je hodnota ukazatele mezi lety 2009 až 2012 stabilní, ale v roce 2013 došlo k prudkému poklesu o 4,59 %. V roce 2009 tvořily závazky ke klientům rovných 73%, zatímco v roce 2013 to bylo 69,16 %. Průměrná hodnota ukazatele je 72,18 %

¹⁴⁷ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank.

¹⁴⁹ Vlastní analýza na základě výroční zprávy KB.

U ČS je hodnota nejnižší ve všech sledovaných obdobích. Ukazatel ve všech sledovaných obdobích stabilně klesá z hodnoty 70,44 % v roce 2009 až na hodnotu 66,42 % v roce 2013. Průměrná hodnota ukazatele je 68,04 %.

Podle analýzy firmy Creditcheck mají KB, ČSOB a ČS dohromady více firemních klientů než zbytek bankovního trhu. Nejvíce registrovaných firemních účtů má KB s počtem 150 158 účtů (30 % ze všech firemních účtů) která si udržuje značný odstup od všech ostatních bank. Na druhém a třetím místě se umístily druhá ČSOB s 92 313 účty (19 %) a třetí ČS s 87 553 firemními účty (18 %).¹⁵¹

7.5 Ukazatele bankovní rentability

7.5.1 ROE

Při provádění analýzy ROE se na výnosnost podniku díváme z pohledu investora, tedy vlastníka. Ten při svém rozhodování porovnává hodnotu rentability výnosností jiných alternativních investic; je tudíž vhodné ROE srovnat s výnosem z jiné investice. Za potenciálně bezrizikový již nelze v dnešní době považovat žádný výnos. Vklady u bank jsou sice pojištěné do 100 000 euro, ale v případě krachu několika bank najednou je vysoce pravděpodobné, že fond na krytí těchto ztrát nebude dostačovat na úhradu vkladů. Z pohledu investorů je často za minimální bezrizikový výnos považována investice do státních dluhopisů. V roce 2014 byl roční výnos státních reinvestičních dluhopisů se splatností 5 let na úrovni 1,9 % po zdanění.

Tabulka č. 23: Rentabilita vlastního kapitálu analyzovaných bank¹⁵²

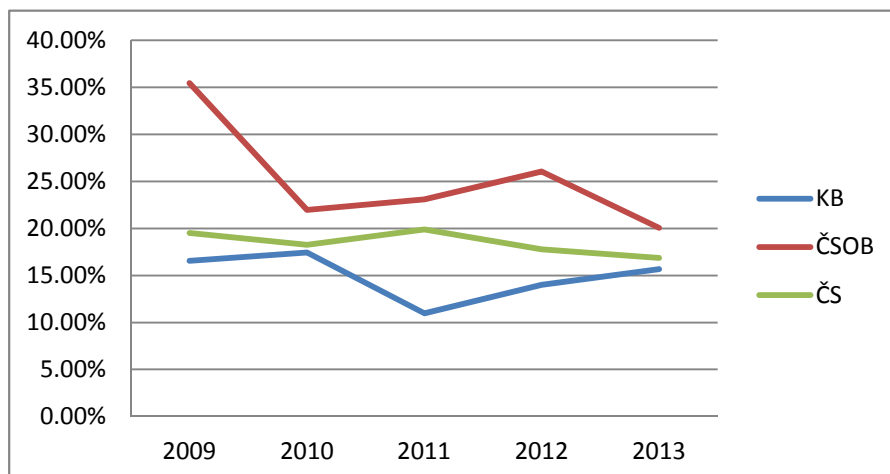
ROE	2009	2010	2011	2012	2013
KB	16,55 %	17,44 %	10,97 %	13,98 %	15,68 %
ČSOB	35,42 %	21,95 %	23,08 %	26,02 %	20,07 %
ČS	19,52 %	18,25 %	19,89 %	17,77 %	16,86 %

¹⁵¹ KB, ČSOB a ČS mají dohromady více firemních klientů než zbytek bankovního trhu. [online]. Praha : Creditcheck, 2014 [cit. 2015-01-20]. Dostupné z WWW: <<http://blog.creditcheck.cz/2013/05/kb-csob-cs-maji-dohromady-vice.html>>

¹⁵¹ Zůstatková hodnota

¹⁵² Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank.

Graf č. 16: Vývoj rentability vlastního kapitálu analyzovaných bank¹⁵³

Pokud srovnáme hodnotu ROE, neboli rentability vlastního kapitálu, v porovnávaných letech, tak zjistíme, že banka tyto hodnoty vysoce převyšuje. Interpretace tohoto ukazatele nám říká, že na jednu korunu vlastního kapitálu připadá v roce 2013 15,68 Kč čistého zisku. Zde se projevuje specifikum bankovního byznysu, kde je podíl cizího kapitálu mnohem vyšší než u jiných firem. Rentabilita u Komerční banky se pohybuje v intervalu mezi 10,79 % a 17,44 %. Trend tohoto ukazatele nemá jasnou směrnici, ale z grafu vidíme, že v roce 2011 došlo ke zlomu a v dalších letech již rentabilita stoupá. Průměrná hodnota tohoto ukazatele za sledované období je u Komerční banky 14,92 %.

Rentabilita u ČSOB byla v průběhu sledovaného období mnohem vyšší a pohybovala se v intervalu mezi 20,07 % až 35,42 % v celém sledovaném období. Vykazuje ovšem výrazně klesající tendenci.

Rentabilita u ČS ve sledovaném období zaznamenává vyrovnané hodnoty v intervalu 17,77 % až 19,52 % s mírně klesající tendencí. Průměrná hodnota tohoto ukazatele za sledované období je 18,52 %.

Potenciálně bezrizikový výnos je v této situaci (porovnáváno s výnosem 1,9 % ze státních reinvestičních dluhopisů v roce 2013) mnohonásobně překonán, ale při značném zvýšení rizika, které je nutné v bankovním byznysu podstoupit. Zatímco u ČSOB a ČS vykazuje ukazatel v posledních dvou letech pokles, u KB naopak roste.

¹⁵³ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank.

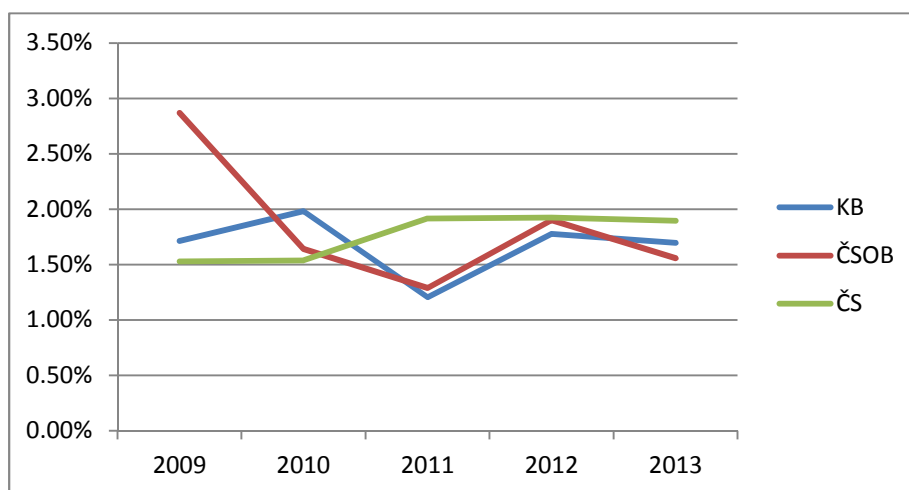
7.5.2 ROA

Dalším vyhodnocovaným ukazatelem je rentabilita aktiv, což je hodnota, která udává, kolik korun zisku připadá na jednu korunu hodnoty aktiv banky.

Tabulka č. 24: Rentabilita aktiv analyzovaných bank¹⁵⁵

ROA	2009	2010	2011	2012	2013
KB	1,71 %	1,98 %	1,20 %	1,78 %	1,70 %
ČSOB	2,87 %	1,64 %	1,29 %	1,90 %	1,56 %
ČS	1,53 %	1,54 %	1,92 %	1,92 %	1,90 %

Graf č. 17: Vývoj rentability aktiv analyzovaných bank¹⁵⁷

U Komerční banky se rentabilita aktiv pohybovala v rozmezí 1,20 % v minimu a 1,78 % v maximu, kterého bylo dosaženo v roce 2012. V roce 2013 byla hodnota ukazatele 1,70 % což znamená, že na jednu korunu aktiv připadalo 1,70 Kč zisku po zdanění. Zde je zajímavé, že se hodnota ROE v roce 2013 snížila, zatímco hodnota ROA se oproti roku 2012 zvýšila. Průměrná hodnota tohoto ukazatele za sledované období je 1,67 %. Tendence tohoto ukazatele je stejná, jako u hodnoty ROE, ale vykazuje výrazně nižší volatilitu. U konkurenčních bank se hodnota pohybuje v podobném rozmezí jako u KB, odchylka je mnohem nižší, než u ukazatele ROE.

U ČSOB má rentabilita klesající trend. V roce 2009 dosáhla hodnoty 2,87 %, v roce 2013 bylo dosaženo rentability aktiv 1,70 %. Minima bylo dosaženo v roce 2011,

¹⁵⁵ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank.

¹⁵⁷ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank.

kdy hodnota ukazatele dosáhla hodnoty 2,20 %. Průměrná hodnota tohoto ukazatele za sledované období je 1,85 %.

U ČS tento ukazatel dosahuje nejnižší volatility a více méně stagnuje. Z minima v roce 2009 z hodnoty 1,53 % se hodnota dostala až na úroveň 1,92 % v roce 2012 a poté na hodnotu 1,90 % v roce následujícím. Průměrná hodnota tohoto ukazatele za sledované období je u ČS 1,76 %. V roce 2013 má ale nejvyšší hodnotu ukazatele ČS následována KB a nejnižší hodnotu ČSOB.

U všech bank je rentabilita aktiv velmi dobrá až excelentní a zároveň velmi stabilní. Jako u všech poměrových ukazatelů je nutné mít na paměti, že hodnota těchto ukazatelů je dána podílem dvou hodnot, což znamená, že sníží li se například hodnota zisku a celková hodnota aktiv poklesne také, ale relativně méně, tak jde z pohledu ziskovosti firmy o negativní vývoj i přesto, že rentabilita se poměrově zvýšila. Rentabilita se tak může zvyšovat i při poklesu zisku.

7.6 Bankovní likvidita - Gap analýza KB

Bankovní likvidita je vyhodnocena pomocí GAP analýzy popsané v teoretické části. V následující části je provedena tato analýza u aktiv KB v členění časových košů, které uvádí výroční zpráva Komerční banky a. s. V práci je vyhodnoceno jak čisté likviditní riziko, tak i čisté likviditní riziko kumulativní.

Tabulka č. 25: Splatnost aktiv a pasiv v roce 2013 v mil. Kč¹⁶⁰

Rozvaha	Na požádání do 7 dnů	Do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nesp ¹⁶¹	Celkem
Aktiva	73 904	133 883	65 736	157 487	233 710	109 172	773 892
Závazky a vlastní kapitál	533 040	37 356	24 508	25 233	37 806	115 949	773 892
Čisté riziko likvidity	-459 136	96 527	41 228	132 254	195 904	-6 777	0
Kumulativní čisté riziko likvidity	-459 136	-362 609	-321 381	-189 127	6 777	0	0

¹⁶⁰ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

¹⁶¹ Nespecifikované

Základem této analýzy je rozdělení jednotlivých položek bankovní bilance do časových košů podle zbytkové doby splatnosti jednotlivých položek. Gap je potom definován rozdílem mezi velikostí aktiv a pasiv v jednotlivých časových koších, čímž vypočítáme periodický gap.

Mimo toho se sestavuje i kumulativní gap, který je součtem jednotlivých vypočítaných gapů daného období a ukazuje likvidní riziko za celé období až do posledního dne období, ke kterému se kumulativní gap vztahuje. Kladný gap znamená, že aktiva převyšují pasiva, z čehož vyplývá, že banka má nedostatek zdrojů k financování svých aktiv.

V roce 2013 je možné ve výkazech KB vidět, že v časovém koši aktiv a pasiv se splatností na požádání do 7 dnů je periodický gap ve výši 459 136 mil. Kč. Aktiva převyšují pasiva. Pro klienty je tato situace pozitivním ukazatelem, bance se tím ale snižuje rentabilita. Záporné čisté riziko likvidity znamená, že banka má přebytnou likviditu. Vzhledem k faktu, že tento časový koš je prvním hodnoceným periodický gap se rovná gapu kumulativnímu.

Ve druhém časovém koši jsou aktiva a pasiv se splatností na požádání do 3 měsíců. Čisté riziko likvidity je kladné, takže banka má nedostatečnou likviditu v hodnotě 96 527 mil. Kč. Riziko kumulativní, pokleslo o dříve zmíněnou hodnotu a dosahuje hodnoty záporných 362 609 mil. Kč. Bance tedy v daném časovém koši přebývá 362 609 mil. Kč.

V třetím časovém koši jsou aktiva a pasiv se splatností na požádání od 3 měsíců do 1 roku. Kladné čisté riziko likvidity říká, že banka má v tomto období nedostatečnou čistou likviditní pozici. Pokles likvidity v tomto období je ale minimální. Důležitějším ukazatelem je gap kumulativní, který stále poukazuje na dostatečnou likviditu. V tomto časovém koši je kladné čisté riziko likvidity 41 228 mil. Kč a riziko kumulativní je záporných 321 381 mil. Kč.

V čtvrtém časovém koši jsou aktiva a pasiv se splatností na požádání od 1 roku do 5 let, kladné čisté riziko likvidity činí 132 254 mil. Kč a riziko kumulativní je stále ještě v záporných číslech na hodnotě 189 127 mil. Kč. Zde již došlo k velkému skoku z pohledu kumulativního čistého rizika likvidity o 132 254 mil. Kč. Tímto se značně snížil likviditní polštář, který si banka vybuodovala ve struktuře aktiv a pasiv v minulých

časových koších a došlo k jeho poklesu téměř o polovinu. Stále ale banka ještě zůstává likvidní a má přebytečnou likviditu již zmíněných 189 127 mil. Kč.

Závěrem této analýzy a pohledem na poslední časový koš se specifikovanou splatností udávanou nad 5 let je možné konstatovat, že pokud by banka postupně nezměnila strukturu aktiv a pasiv, tak jí bude za pět let chybět 6 777 mil. Kč ke krytí jejich závazků. Je zde ale reálný předpoklad, že vedení banky o této situaci ví a strukturu aktiv a pasiv bude postupem času přizpůsobovat podle splatnosti pohledávek a závazků. Z pohledu byznysu a rentability je v podstatě nemožné, aby banka byla stoprocentně likvidní ve všech časových koších. Likviditu by bylo možné zvýšit pouze za cenu snížení rentability.

Banka je podle této analýzy vysoce likvidní a pokud se na bankovním trhu dramaticky nezmění situace, má riziko likvidity pod kontrolou se značnou rezervou.

7.7 Ukazatele produktivity KB¹⁶²

Pro účely porovnání počtu zaměstnanců je použita hodnota průměrného přepočteného počtu zaměstnanců v ekvivalentu plných pracovních úvazků. Tato hodnota je vypočítána podle jednotné metodiky. Struktura zaměstnanců dle výroční zprávy uvádí podíl 68 % žen a 32 % mužů. Banka je v tomto ohledu zapojena i do mezinárodního programu networkingu, který organizuje Société Générale s názvem klub Féminine. Firma není příznivcem kvót. V případě uvolnění pozice personalisté aktivně oslovují všechny kandidáty s potenciálem na danou pozici a následně je vždy vybrán nejvhodnější kandidát nebo kandidátka.

Počet zaměstnanců KB

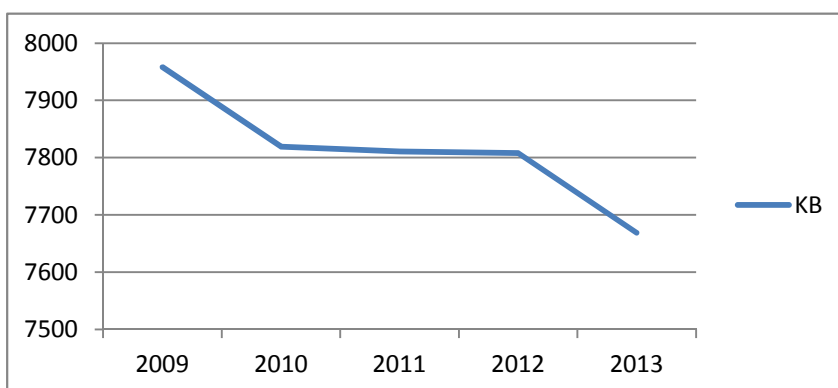
Tabulka č. 26: Počet zaměstnanců KB¹⁶³

2009	2010	2011	2012	2013
7 958	7 819	7 811	7 808	7 669

¹⁶² Číselné hodnoty týkající se zaměstnanců jsou v této kapitole uvedeny v jednotkách Kč.

¹⁶³ *Výroční-zprávy (2009 - 2013)* [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/vztahy-s-investory/vykazy-a-vysledky/vyrocní-zpravy.shtml>>

Graf č. 18: Počet zaměstnanců KB¹⁶⁴

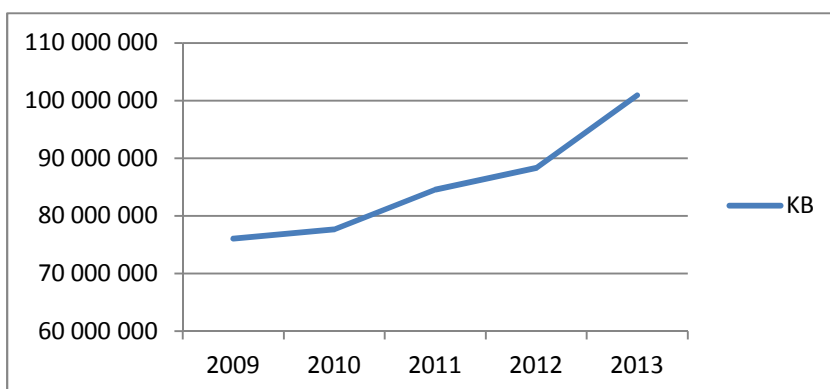
Počet zaměstnanců Komerční banky, v České republice má trvale klesající charakter. Banku každým rokem opouštějí jednotky, maximálně desítky zaměstnanců, v roce 2010 oproti roku 2009 banku z různých důvodů opustilo 139 zaměstnanců, v dalších letech to bylo vždy méně než 10 zaměstnanců. Ve srovnání let 2012 a 2013 banku opustilo opět 139 zaměstnanců. Mezi roky 2009 až 2013 tak banku opustilo 289 zaměstnanců.

7.7.1 Aktiva na jednoho zaměstnance KB

Tabulka č. 27: Aktiva na jednoho zaměstnance KB v Kč¹⁶⁵

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	76 030 033	77 644 967	84 531 942	88 301 358	100 911 723

Graf č. 19: Vývoj aktiv na jednoho zaměstnance KB v Kč¹⁶⁷

Na jednoho zaměstnance připadají ve sledovaném období v roce 2009 aktiva v hodnotě 76 030 033 Kč. Hodnota ukazatele se stabilně každým rokem zvyšuje

¹⁶⁴ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

¹⁶⁵ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

¹⁶⁷ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

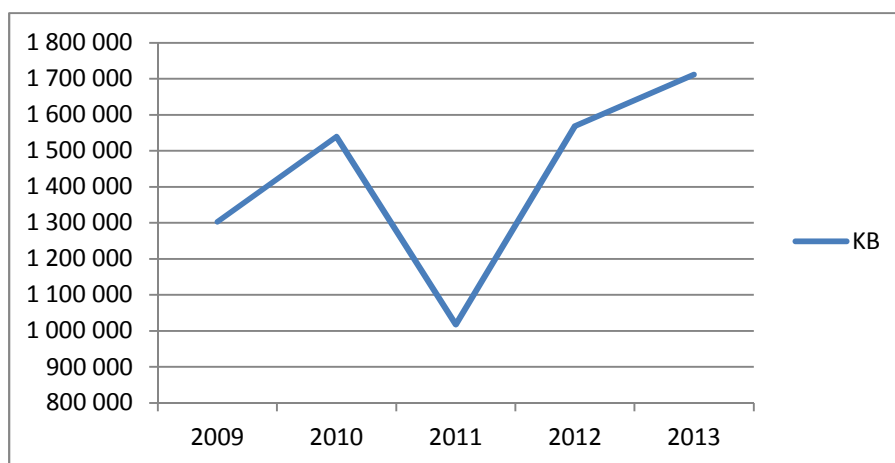
až k překročení hranice 100 000 000 Kč v roce 2013, kdy hodnota aktiv na jednoho zaměstnance dosáhla částky 100 911 723 Kč. Mezi lety 2012 až 2013 se hodnota aktiv na jednoho zaměstnance zvýšila skokově o 12 610 365 Kč. Tento skok je možné zdůvodnit dříve zmíněným propuštěním 139 zaměstnanců v roce 2013.

7.8 Zisk na jednoho zaměstnance KB

Tabulka č. 28: Zisk na jednoho zaměstnance KB v Kč¹⁶⁸

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	1 302 966	1 539 199	1 017 923	1 568 648	1 711 175

Graf č. 20: Vývoj zisku na jednoho zaměstnance KB v Kč¹⁷⁰

Zisk na jednoho zaměstnance se pohybuje v hodnotách s minimem 1 017 923 Kč v roce 2011 a maximem 1 711 175 Kč dosaženým v roce 2013. Hodnota tohoto ukazatele v roce 2013 je o 408 209 Kč vyšší, než v roce 2009, kdy se pohybovala na hodnotě 1 302 966 Kč, což je velmi pozitivní faktor. V roce 2011 ovšem došlo k poklesu o více než 500 000 Kč, přesně o 521 276 Kč. Tento pokles byl způsobený faktem, že zatímco počet zaměstnanců zůstal téměř stejný (došlo k poklesu o 8 zaměstnanců), zisk poklesl o 4 084 mil. Kč. V roce 2012 počet zaměstnanců stagnoval (došlo ke snížení o 3 zaměstnance), ale zisk se zvýšil o 4 297 mil. Kč na 12 248 mil. Kč. Díky tomu se hodnota ukazatele zvýšila na 1 568 646 Kč.

¹⁶⁸ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

¹⁷⁰ Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB.

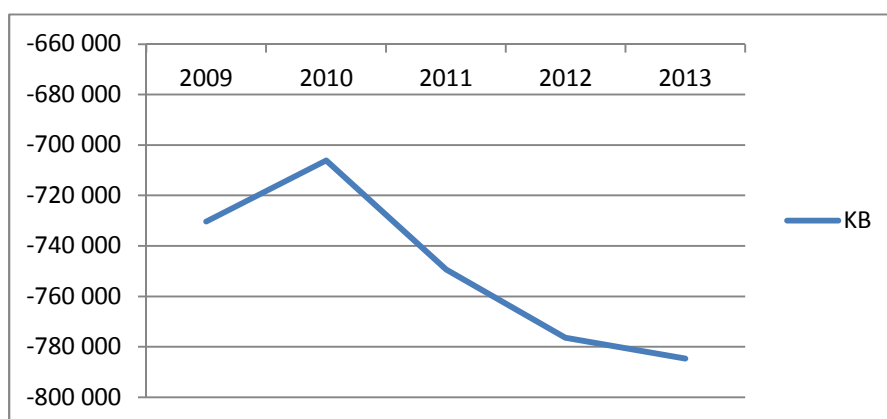
7.8.1 Personální náklady na jednoho zaměstnance KB

Ukazatel personálních nákladů na jednoho zaměstnance dosahuje ve sledovaném období minimálních hodnot 706 334 Kč. V roce 2010 a maximálních hodnot 784 718 Kč, což je hodnota dosažená v roce 2013. Ukazatel i při pokles počtu zaměstnanců ve čtyřech z pěti sledovaných let vykazuje negativní směrnicí a s tím spojené zvyšování personálních nákladů jednoho zaměstnance.

Tabulka č. 29: Personální náklady na jednoho zaměstnance KB v Kč¹⁷¹

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	-730 334	-706 101	-749 328	-776 383	-784 718

Graf č. 21: Vývoj personálních nákladů na jednoho zaměstnance KB v Kč¹⁷²

Tento rozdíl může ale být spojen s mimořádnými odměnami managementu banky. Představenstvo (8 současných a bývalých členů) a dozorčí rada (12 členů) si jenom v roce 2013 mezi sebou rozdělily finanční prostředky v hodnotě 62 274 350 Kč (včetně odměn a nepeněžních výhod). Je zde také spojitost se zvyšováním platů v bance, kdy je větší objem finančních prostředků rozdělován mezi nižší počet pracovníků. Růst těchto personálních nákladů je ale vykoupen pozitivní skutečností, že zisk na jednoho zaměstnance roste proporcionálně rychleji než náklady na zaměstnance.

Z výše uvedeného analýzy můžeme vidět, že pokles počtu zaměstnanců je provázen zvýšením produktivity banky vyjádřené v aktivech na zaměstnance. Při snížení počtu zaměstnanců ale zároveň došlo v případě analyzované banky k růstu personálních nákladů, což je neobvyklé. Zisk na jednoho zaměstnance s výjimkou roku 2011 stabilně roste. Personální náklady se pomalu zvyšují, ale zisk na jednoho

¹⁷¹ Výroční-zprávy (2009 - 2013) [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/vztahy-s-investory/vykazy-a-vysledky/vyrocní-zpravy.shtml>>

¹⁷² Vlastní analýza na základě výročních zpráv KB

zaměstnanec roste progresivně rychleji než tyto náklady. Na základě těchto údajů je možné říci, že banka funguje z personálního pohledu velmi efektivně.

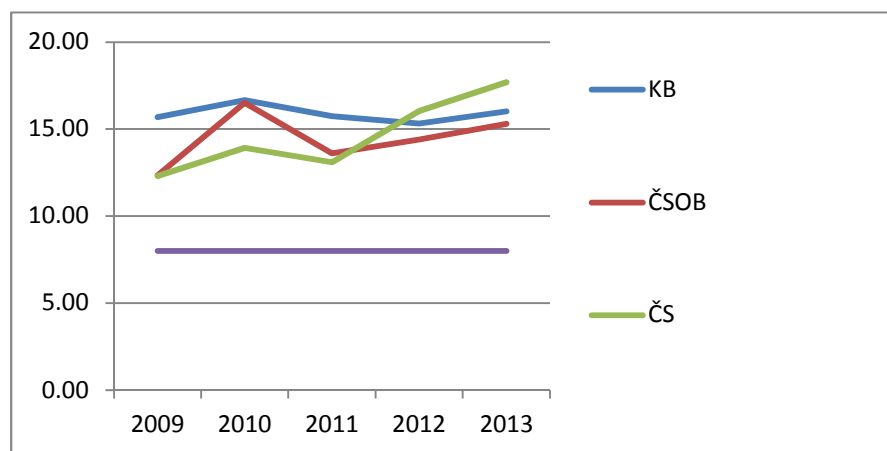
7.9 Ukazatel kapitálové přiměřenosti

Ukazatel kapitálové přiměřenosti je jedním ze základních regulatorních nástrojů ČNB minimální hodnota neměla by klesnout pod 8 %. V tabulce můžeme vidět vývoj tohoto ukazatele u KB a srovnávaných bank v letech 2009 až 2013.

Tabulka č. 30: Kapitálová přiměřenost analyzovaných bank v %¹⁷⁴

	2009	2010	2011	2012	2013
KB	15,69	16,67	15,75	15,32	16,01
ČSOB	12,33	16,51	13,6	14,4	15,3
ČS	12,3	13,92	13,09	16,03	17,7
Minimální kapitálová přiměřenost dle ČNB	8	8	8	8	8

Graf č. 22: Vývoj kapitálové přiměřenosti analyzovaných bank¹⁷⁵

KB vykazuje kapitálovou přiměřenost vysoko nad minimální stanovenou hranicí 8 %. Hodnota se pohybuje ve výši čítající dvojnásobek minimálního požadavku ČNB. Kapitálová přiměřenost se pohybuje ve všech letech okolo 16%. Hodnota ukazatele se pohybovala v intervalu s minimem 15,32 % v roce 2012 a maximem 16,67 % v roce 2010. V roce 2013 činila kapitálová přiměřenost této banky 15,3 %. Průměrná hodnota činí 15,89 %. Od roku 2012 se hodnota kapitálové přiměřenosti KB rovná ukazateli Tier 1, protože se jí v letech 2009 až 2011 podařilo zbavit podřízeného dluhu, který

¹⁷⁴ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank.

¹⁷⁵ Vlastní analýza na základě výročních zpráv analyzovaných bank.

tvořil jedinou účetní položku banky spadající pod Tier 2. Z tohoto vývoje lze usuzovat, že kapitál banky má vysokou kvalitu.

Hodnota ukazatele u ČS se pohybovala v intervalu s minimem 12,3 % v roce 2009 a maximem 17,7 % v roce 2013. V letech 2012 a 2013 má ČS vyšší kapitálovou přiměřenost než KB a zároveň nejvyšší kapitálovou přiměřenost ze sledovaných bank, přičemž v roce 2013 ji překonává KB již o 1,7 %. Průměrná kapitálová přiměřenosti ve sledovaných letech činila 14,61 %.

ČSOB také s rezervou splňuje všechny předepsané kapitálové požadavky; její kapitálová přiměřenost se pohybovala v intervalu s minimem 12,33 % v roce 2009 a maximem 16,51 % v roce 2010. V roce 2013 byla kapitálová přiměřenost této banky na hodnotě 15,3 %. Průměrná kapitálová přiměřenosti ve sledovaných letech činila 14,43 %.

KB má s průměrnou kapitálovou přiměřeností 15,89 % nejvyšší kapitálovou přiměřenost ze všech sledovaných bank. Všechny analyzované banky přesahují téměř dvojnásobně povinnou hodnotu 8 % stanovenou ČNB.

Požadavky na kapitálovou přiměřenost bank se v dalších letech budou zvyšovat v důsledku zavedení opatření BASEL III.

ZÁVĚR

Bankovní sektor v posledních letech prošel velmi turbulentním obdobím. Otázkou bylo, jak se s tímto obdobím vyvíjel český bankovní trh a především finanční situace Komerční banky, a. s. která je třetí největší bankou v České republice podle kritéria velikosti bilanční sumy. Práce se dále zabývala porovnáním výsledků finanční analýzy této banky s dvěma největšími bankami v ČR dle stejného kritéria a to s Československou obchodní bankou, a. s. a Českou spořitelnou, a. s.

Cílem práce bylo zhodnotit finanční situaci Komerční banky a analyzovat vybrané ukazatele v komparaci s vybranými bankovými domy v České republice.

Komerční banka je třetí největší bankou podle kritéria bilanční sumy a zároveň třetí nejziskovější bankou v České republice. Bilanční suma banky se za posledních 5 let zvýšila o 168 845 mil. Kč a to i přesto, že banka mezi roky 2009 až 2013 přišla o 31 000 klientů. To bylo způsobeno především vstupem nízkonákladových bank na český trh. To byl pro banku velmi negativní vývoj.

Zisk banky má kromě roku 2011, kdy poklesl o 4 084 mil. Kč, rostoucí tendenci. Zisk v roce 2013 byl o 2 754 mil. Kč vyšší než v roce 2009. Souhrnný zisk po zdanění za analyzované období činí 55 729 mil. Kč.

V rámci horizontální analýzy byla největším pohybem tvorba opravných položek v roce 2011, kdy došlo oproti roku 2010 ke zvýšení této položky o 59 600 %, což je 5 364 mil. v korunovém vyjádření. Tehdy došlo k masivní tvorbě opravných položek v důsledku problémů se splácením řeckých dluhopisů. Následkem těchto problémů došlo v roce 2011 k poklesu zisku o téměř 34 %.

Největší položkou aktiv banky je položka pohledávky za klienty, které tvoří v průměru za sledované období 55,39 % celkové bilanční sumy. Podíl standardních pohledávek za klienty tvořil ve všech sledovaných letech přes 90 %, v roce 2013 to bylo dokonce 96%. Podíl sledovaných a dalších pohledávek se zvláštním režimem má klesající tendenci.

Největší položkou pasiv banky je položka závazky vůči klientům, která tvoří v průměru za sledované období 72,24 % z celkové sumy pasiv, podíl této položky na celkových pasivech stabilně klesá. Cizí závazky se podílí na celkových pasivech ze 88,76%, zbývajících 11,24% je tvořeno vlastními zdroji. To je struktura kapitálu velmi vhodná pro maximalizaci rentability vlastního kapitálu.

Banka se soustřeďuje na korporátní klientelu a díky tomu má také nejvíce firemních klientů ze všech českých bank.

I přes pokles počtu klientů vzrostly v roce 2013 čisté úrokové výnosy, což je pro banku velmi pozitivní zpráva. Tyto výnosy byly v roce 2013 o 507 mil. Kč vyšší než v roce 2009.

Vývoj čistých výnosů z poplatků a provizí naopak rok od roku klesá, což lze přičítat vstupu nízkonákladových bank na trh a tedy vzrůstající tendenci na snižování nebo úplně rušení bankovních poplatků. V analyzovaném období poklesly tyto výnosy o 876 mil. Kč.

Rentabilita vlastního kapitálu je na vysoké úrovni a dosahuje v každém ze sledovaných let dvojciferných hodnot. Podle tohoto ukazatele připadá v roce 2013 na jednu korunu vlastního kapitálu 15,68 Kč čistého zisku. Průměrná hodnota tohoto ukazatele za sledované období je 14,92 %.

Rentabilita aktiv banky dosahuje velmi vysokých hodnot. V roce 2013 byla hodnota ukazatele 1,70 %, což znamená, že na jednu korunu aktiv připadalo 1,70 Kč zisku po zdanění. Průměrná hodnota tohoto ukazatele za sledované období je 1,67 %. Tendence tohoto ukazatele je stejná jako u hodnoty ROE, ale vykazuje výrazně nižší volatilitu.

Podle GAP analýzy likvidity je Komerční banka vysoce likvidní, a pokud se na bankovním trhu dramaticky nezmění situace, má riziko likvidity pod kontrolou se značnou rezervou.

Produktivita banky se podle všech analyzovaných ukazatelů pravidelně zvyšuje. Mezi lety 2009 až 2013 banku opustilo 289 zaměstnanců. Vzhledem ke stále se zvyšující bilanční sumě banky se zvyšuje podíl aktiv připadajících na jednoho zaměstnance. Hodnota ukazatele se stabilně každým rokem zvyšuje. V roce 2013 hodnota aktiv na jednoho zaměstnance dosáhla 100 911 723 Kč. Hodnota tohoto ukazatele v roce 2013 byla o 408 209 Kč vyšší, než v roce 2009, kdy se pohybovala na hodnotě 1 302 966 Kč, což je velmi pozitivní faktor.

Kapitálová přiměřenost je vysoko nad minimální stanovenou hranicí 8 %, která je stanovena ČNB. Hodnota ukazatele se pohybovala v intervalu s minimem 15,32 % v roce 2012 a maximem 16,67 % v roce 2010. Průměrná hodnota činí 15,89 %. Kapitál KB je v posledních třech letech tvořen pouze kvalitním kapitálem Tier 1.

Na základě výše provedené finanční analýzy hodnotí autor finanční situaci Komerční banky velmi pozitivně. Komerční banka je bankou vysoce ziskovou s excelentní rentabilitou aktiv i vlastního kapitálu a zároveň s vysokou kapitálovou přiměřeností. Autor věří, že na základě zjištěných skutečností čeká Komerční banku ještě mnoho úspěšných let na českém bankovním trhu.

V rámci komparace bylo zjištěno, že největší českou bankou podle kritéria bilanční sumy je ČSOB. Podle kritéria počtu klientů je největší bankou ČS. Tři největší české banky přišly mezi roky 2009 až 2013 v součtu o 326 000 klientů. I přesto u každé sledované banky pravidelně rostla bilanční suma, a to v součtu o 457 474 mil. Kč za analyzované období.

Vývoj podílů závazků ke klientům na celkových pasivech má u všech sledovaných bank klesající tendenci. Pokles je pro banky nepřijemný, zároveň ale zatím není nijak dramatický. KB je z analyzovaných bank jediná, které se v roce 2013 zvýšil podíl závazků ke klientům na celkových pasivech.

V průběhu práce byla objevena určitá specifika ve fungování bank, a to především v jejich nakládání s vklady klientů. KB a ČS mají téměř totožný podíl vkladů klientů na celkových pasivech. ČSOB se naopak soustředí více na umístování těchto prostředků do investic s různým časovým horizontem. V posledních letech ale dochází u tohoto ukazatele k jisté konvergenci. V roce 2009 měla KB hodnotu tohoto ukazatele na nejnižší hodnotě ze sledovaných bank, v roce 2013 už měla podíl realizovatelných finančních aktiv na celkových aktivech na hodnotě nejvyšší. V průběhu sledovaného období je vidět tendence ČSOB závazky vůči klientům spíše investovat. Zbylé dvě banky vykazují větší tendenci použít vklady klientů pro tvorbu úvěrů.

Nejvyšší rentabilitu vlastního kapitálu z analyzovaných bank má ČSOB, na druhém místě se umístila ČS a třetí příčku zaujímá KB. Toto pořadí se drželo po celé sledované období. Rentabilita vlastního kapitálu je u všech bank excelentní a dosahuje dvojciferných hodnot.

U ukazatele rentability aktiv analyzovaných bank byla nejvyšší průměrná hodnota tohoto ukazatele za sledované období dosažena u ČSOB, kde průměr ROE činí 1,85 % u ČS je to 1,76 % a u KB pak 1,67 %. V roce 2013 má ale nejvyšší hodnotu ukazatele ČS následována KB a nejnižší hodnotu má ČSOB. Tendence tohoto ukazatele je podobná jako u hodnoty ROE, ale vykazuje výrazně nižší volatilitu.

Z pohledu kapitálové přiměřenosti dosahuje nejvyšších průměrných hodnot za analyzované období KB s 15,89 % druhá je ČSOB s 14,43 % a s minimálním odstupem třetí je ČS s hodnotou ukazatele 14,61 %. V roce 2013 měla nejvyšší hodnotu ukazatele ČS a to 17,7% byla následována KB s 16 % a ČS s 15,3 %.

Z analýzy vyplývá, že finanční zdraví největších českých bank je na vysoké úrovni. I přes pokles počtu klientů roste bankám zisk, bilanční suma i rentabilita. Největší české banky jsou tak spíše překapitalizované než podkapitalizované, což je výborná zpráva pro klienty bank. Důsledkem toho však dochází k určitému snižování rentability těchto bank. Všechny analyzované banky již nyní splňují pravidla BASEL 3.

Z hlediska českého trhu situaci analyzovaných bank nejvíce ovlivní celková ekonomická situace České republiky a vstup nízkonákladových bank na bankovní trh. Z hlediska celosvětového kontextu budou pro banky rozhodující problémy Řecka a jiných členů EU. Zhoršení nebo naopak výrazné zlepšení jejich situace jsou faktory, které budou mít hlavní dopad na hospodářské výsledky bank v následujících letech.

Pokud kvůli problémům Řecka klesl zisk KB v roce 2010 o více než 33 % a ČSOB dokonce téměř o polovinu, tak v případě problémů větších členů Evropské unie, jakými jsou Španělsko, Itálie nebo Francie, mohou být tyto ztráty mnohem větší. Díky dostatečné kapitalizaci a vysoké kvalitě kapitálu těchto bank hrozí bolestné ztráty, nehrozí ale jejich naprostý kolaps vedoucí k platební neschopnosti.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. DVOŘÁK, P., *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. přeprac. a rozš. vyd. Praha : Linde, 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X.
2. HOLMAN, R. *Ekonomie*. Praha : C.H. Beck, 2011. 720 s. ISBN 978-80-7400-006-5.
3. HRDÝ, M. *Oceňování finančních institucí*. 1. vyd. Praha : Grada, 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4.
4. JÍLEK, J., *Finanční trhy a investování*. Praha : Grada, 2009. 648 s. ISBN 978-80-247-1653-4.
5. KALABIS, Z. *Základy bankovníctví – bankovní obchody, služby, operace a rizika*. 1. vyd. Brno : Bizz Books, 2012. 168 s. ISBN 978-80-265-0001-8.
6. KAŠPAROVSKÁ, V. et al. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha : Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7.
7. KISLINGEROVÁ, E. HNILICA, J. *Finanční analýza: krok za krokem*. 1. vyd. Praha : Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.
8. KOHOUT, Pavel. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 6., přeprac. vyd. Praha : Grada, 2010, 292 s. ISBN 978-80-247-3315-9.
9. KOLÁŘ, P. *Finanční analýza*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2006. 224 s. ISBN: 80-7357-219-2.
10. MUSÍLEK, P. *Trhy cenných papírů*. Praha : Ekopress, 2010. 520 s. ISBN 978-80-86929-70-5.
11. POLOUČEK, S. et al. *Peníze, banky, finanční trhy*. Vyd. 1. Praha : C.H. Beck, 2009. 415 s. ISBN 978-80-7400-152-9.
12. PŮLPÁNOVÁ, S. *Komerční bankovníctví v České republice*. Vyd. 1. Praha : Oeconomica, 2007. 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.
13. REVENDA, Z. et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5.. Praha : Management Press, 2012. 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6.
14. REVENDA, Z., et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. aktualizované vydání. Praha : Management Press, 2014. 424 s. ISBN 978-80-7261-279-6.
15. SOROS, G. *Finanční turbulence v Evropě a spojených státech*. Brno : Bizbooks, 2013. 143 s. ISBN 978-80-265-0049-0.

16. SOROS, G., *The Alchemy of finance*. Wiley : New Jersey, 2003. 416 p. ISBN 0-471-44549-5.
17. SPARANDEO. V, *Methods of Wall street master*. Wiley : New Jersey; 1 edition, 1993. 304 p. ISBN 978-0471304975.
18. TALEB. N. N., *Zrádná nahodilost* Praha. : Paseka, 2013. 276 s. ISBN 978-80-7432-292-1.
19. ZIEGLER, K., et al. *Finanční řízení bank*. Praha : Bankovní institut, 1997. 341 s. ISBN 80-902243-1-8.

Elektronické zdroje

1. *Jak BASEL III reguluje obchodní banky?* [online]. Internet Info, s.r.o., 2012 [cit. 2015-01-19]. Dostupné z WWW: <<http://www.mesec.cz/clanky/jak-basel-iii-reguluje-obchodni-banky/>>.
2. *KB, ČSOB a ČS mají dohromady více firemních klientů než zbytek bankovního trhu*. [online]. Praha : Creditcheck, 2014 [cit. 2015-01-20]. Dostupné z WWW: <<http://blog.creditcheck.cz/2013/05/kb-csob-cs-maji-dohromady-vice.html>>
3. *Největší akcionáři Komerční banky, zpráva 2013* [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2015-01-28]. Dostupné z WWW <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/tiskove-centrum/povinne-uverejnovane-informace/zpravy/nejvetsi-akcionari-komercni-banky-as-1878.shtml>>.
4. *O Air bank*. [online]. Air bank, 2014 [cit. 2014-12-17]. Dostupné z WWW: <<https://www.airbank.cz/cs/vse-o-air-bank/kdo-jsme/historie/>>.
5. *O nás* [online]. mBank, 2014 [cit. 2014-12-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.mbank.cz/o-nas/o-bance/>>.
6. *O společnosti ČSOB* [online]. Praha : ČSOB, 2014 [cit. 2015-1-12]. Dostupné WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>>.
7. *Obchodní rejstřík - Česká spořitelna* [online]. Praha : 2014 [cit. 2015-18-01]. Dostupné z WWW: <<http://rejstrik.penize.cz/45244782-ceska-sporitelna-a-s>>.
8. *Obchodní rejstřík - Československá obchodní banka* [online]. Praha :2014 [cit. 2015-18-01]. Dostupné z WWW: <<http://rejstrik.penize.cz/45534306-csob-pojistovna-a-s-clen-holdingu-csob>>.
9. *Obchodní rejstřík - Komerční banka* [online]. Praha : 2015 [cit. 2015-18-01]. Dostupné z WWW: <<http://rejstrik.penize.cz/45317054-komercni-banka-a-s>>.

10. *Opatření České národní banky č. 2 ze dne 15. března 2007, příloha č. 2.* [online]. ČNB, [cit. 2015-01-07]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cs/legislativa/vestnik/2007/download/v_2007_09_10207530.pdf>.
11. *Profil Česká spořitelny* - [online]. Praha : Česká spořitelna [cit. 2015-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>>.
12. *Societe-Generale - Komerční banka* [online]. [cit. 2015-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/skupina-komerni-banky/societe-generale.shtml>>.
13. *Výroční zpráva 2013* [online]. Praha: Komerční banka, 2013 [cit. 2015-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocnizpravy/kb-2013-vyrocnizprava.pdf?95c85826b242ffaf81fc515c145b746>>.
14. *Výroční-a-pololetní-zprávy (2009 - 2013)* [online]. Praha : Československá obchodní banka, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Csob/Vztahy-k-investorum/Stranky/Vyrocnia-pololetni-zpravy.aspx>>.
15. *Výroční-a-pololetní-zprávy (2009 - 2013)* [online]. Praha : Česká spořitelna, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka?_nfpb=true&_pageLabel=downloads_subportal01&rootId=10&slnod=17><http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka?_nfpb=true&_pageLabel=downloads_subportal01&rootId=10&slnod=17>.
16. *Výroční-zprávy (2009 - 2013)* [online]. Praha : Komerční banka, 2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/vztahy-s-investory/vykazy-a-vysledky/vyrocnizpravy.shtml>>.
17. *Základní informace* [online]. Praha : Komerční banka, 2015 [cit. 2015-01-11]. Dostupné WWW: <<https://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>>.
18. *ZUNO Bank dnes vstupuje na trh.* [online]. investujeme.cz, 2011 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.investujeme.cz/zuno-bank-dnes-vstupuje-na-trh/>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. *Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví* [online]. 2015 [cit. 2015-01-07]. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>>.
2. ČESKO. *Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách* [online]. 2015 [cit. 2015-01-13]. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/banky/>>.
3. ČESKO. *Zákon o ČNB*. [online]. Praha : ČNB, 2015 [cit. 2015-01-12]. Dostupné z WW: <http://www.cnb.cz/cs/legislativa/zakony/download/zakon_o_cnb.pdf>.

SEZNAM ZKRATEK

KB	Komerční banka, a. s.
ČSOB	Československá obchodní banka, a. s.
ČS	Česká spořitelna, a. s.
ČNB	Česká národní banka

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Rozvaha banky.....	22
Tabulka č. 2: Podrozvaha banky	23
Tabulka č. 3: Výkaz zisku a ztráty banky.....	24
Tabulka č. 4: Legenda k vypočítaným hodnotám ROA.....	28
Tabulka č. 5: Vývoj bilanční sumy analyzovaných bank údaje v mil. Kč.....	43
Tabulka č. 6: Vývoj zisku analyzovaných bank údaje v mil. Kč.....	44
Tabulka č. 7: Vývoj počtu klientů analyzovaných bank v tis. Kč	46
Tabulka č. 8: Horizontální analýza aktiv	49
Tabulka č. 9: Horizontální analýza pasiv	50
Tabulka č. 10: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	51
Tabulka č. 11: Vývoj čistých úrokových a podobných výnosů KB v mil. Kč.....	53
Tabulka č. 12: Vývoj čistých výnosů z poplatků a provizí KB v mil. Kč	54
Tabulka č. 13: Vertikální analýza aktiv.....	55
Tabulka č. 14: Vertikální analýza pasiv.....	56
Tabulka č. 15: Podíl emitovaných cenných papírů na celkových pasivech KB	57
Tabulka č. 16: Podíl závazků vůči bankám na celkových pasivech KB.....	58
Tabulka č. 17: Podíl úvěrových pohledávek za klienty na celkových aktivech analyzovaných bank	59
Tabulka č. 18: Struktura pohledávek za nebankovními klienty u KB rok 2013 v mil. Kč.....	61
Tabulka č. 19: Struktura pohledávek u KB v mil. Kč.....	62
Tabulka č. 20: Podíl pohledávek za bankami na celkových aktivech KB	63
Tabulka č. 21: Podíl realizovatelných finančních aktiv na celkových aktivech analyzovaných bank	64
Tabulka č. 22: Podíl závazků ke klientům na celkových pasivech analyzovaných bank.....	66
Tabulka č. 23: Rentabilita vlastního kapitálu analyzovaných bank.....	68
Tabulka č. 24: Rentabilita aktiv analyzovaných bank	69
Tabulka č. 25: Splatnost aktiv a pasiv v roce 2013 v mil. Kč.....	71
Tabulka č. 26: Počet zaměstnanců KB.....	73
Tabulka č. 27: Aktiva na jednoho zaměstnance KB v Kč.....	74

Tabulka č. 28: Zisk na jednoho zaměstnance KB v Kč.....	74
Tabulka č. 29: Personální náklady na jednoho zaměstnance KB v Kč.....	76
Tabulka č. 30: Kapitálová přiměřenost analyzovaných bank v %	77

Seznam grafů

Graf č. 1: Akcionářská struktura Komerční banky, a.s. celkový počet akcionářů podle právní osobnosti, podle podílu na základním kapitálu.....	38
Graf č. 2: Největší akcionáři Komerční banky, a.s. s podílem na základním kapitálu vyšším než 3 %. Stav k 31. 12. 2014.....	38
Graf č. 3: Vývoj bilanční sumy analyzovaných bank údaje v mil. Kč	44
Graf č. 4: Vývoj zisku analyzovaných bank údaje v mil. Kč.....	45
Graf č. 5: Vývoj počtu klientů analyzovaných bank v tis. Kč	46
Graf č. 6: Vývoj čistých úrokových a podobných výnosů KB v mil. Kč	53
Graf č. 7: Vývoj čistých výnosů z poplatků a provizí KB v mil. Kč	54
Graf č. 8: Vývoj podílu emitovaných cenných papírů na celkových pasivech KB	57
Graf č. 9: Vývoj závazků vůči bankám na celkových pasivech KB	58
Graf č. 10: Vývoj podílů úvěrových pohledávek za klienty na celkových aktivech analyzovaných bank	59
Graf č. 11: Struktura pohledávek za nebankovními klienty u KB 2013.....	61
Graf č. 12: Struktura pohledávek mimo standardní u KB.....	62
Graf č. 13: Vývoj podílů pohledávek za bankami na celkových aktivech KB	63
Graf č. 14: Vývoj podílů realizovatelných finančních aktiv na celkových aktivech analyzovaných bank	64
Graf č. 15 Vývoj podílů závazků ke klientům na celkových pasivech analyzovaných bank:.....	67
Graf č. 16: Vývoj rentability vlastního kapitálu analyzovaných bank	69
Graf č. 17: Vývoj rentability aktiv analyzovaných bank	74
Graf č. 18: Počet zaměstnanců KB	74
Graf č. 19: Vývoj aktiv na jednoho zaměstnance KB v Kč.....	74
Graf č. 20: Vývoj zisku na jednoho zaměstnance KB v Kč.....	75
Graf č. 21: Vývoj personálních nákladů na jednoho zaměstnance KB v Kč.....	76
Graf č. 22: Vývoj kapitálové přiměřenosti analyzovaných bank.....	77

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. I: Individuální výkaz o finanční situaci (rozvaha 2009 - 2013) v mil. Kč

Příloha č. II: Individuální výkaz zisku a ztráty KB (2009 - 2013) v mil. Kč

Příloha č. I: Individuální výkaz o finanční situaci (rozvaha 2009 - 2013)¹⁷⁶

Aktiva	2009	2010	2011	2012	2013
Hotovost a účty u centrálních bank	14 168	12 994	16 248	27 659	43 831
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	24 500	34 296	35 287	51 907	38 118
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	9 590	11 845	18 801	26 027	18 235
Realizovatelná finanční aktiva	65 273	68 720	86 456	94 381	93 555
Aktiva držena k prodeji	233	25	13	3	6
Pohledávky za bankami	131 910	108 329	94 127	55 863	119 661
Úvěry a pohledávky za klienty	321 734	334 834	372 688	396 189	423 295
Finanční investice držené do splatnosti	1 272	954	184	179	194
Daň z příjmů	4	38	236	4	0
Odložená daňová pohledávka	0	0	6	6	6
Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	1 950	1 903	1 662	2 234	2 173
Majetkové účasti	23 906	23 249	24 586	24 928	26 220
Nehmotný majetek	3 343	3 363	3 449	3 496	3 363
Hmotný majetek	7 164	6 556	6 536	6 581	5 235
Aktiva celkem	605 047	607 106	660 279	689 457	773 892
Pasiva					
Závazky vůči centrálním bankám	2	1	1	1	1
Finanční závazky v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty	12 318	13 966	24 422	19 904	18 543
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	6 531	6 935	9 177	10 972	11 248
Závazky vůči bankám	19 432	29 079	29 628	31 845	45 946
Závazky vůči klientům	456 759	441 285	469 799	485 969	552 253
Emitované cenné papíry	30 731	31 853	34 525	38 017	48 145
Daň z příjmů	1	0	0	568	708
Odložený daňový závazek	679	991	2 441	4 721	2 703
Výdaje a výnosy příštích období a ostatní závazky	8 089	6 951	10 761	8 921	9 513
Rezervy	1 853	1 030	1 055	956	1 130
Podřízený dluh	6 001	6 001	6 002	0	0
Závazky celkem	542 396	538 092	587 811	601 874	690 190
Základní kapitál	19 005	19 005	19 005	19 005	19 005
Emisní ážio, fondy, nerozdělený zisk, oceňovací rozdíly a zisk běžného období	43 651	50 009	53 463	68 578	64 697
Vlastní kapitál celkem	62 656	69 014	72 468	87 583	83 702
Závazky a vlastní kapitál celkem	605 047	607 106	660 279	689 457	773 892

¹⁷⁶ v mil. Kč

Příloha č. II: Individuální výkaz zisku a ztráty KB (2009 - 2013)¹⁷⁷

	2009	2010	2011	2012	2013
Výnosy z úroků a podobné výnosy	32 401	28 929	29 799	30 284	26 799
Náklady na úroky a podobné náklady	-14 739	-12 036	-12 585	-12 749	-9 761
Výnosy z dividend	754	717	762	257	1 885
Čisté úrokové a podobné výnosy	18 416	17 610	17 976	17 792	18 923
Čistý výnos z poplatků a provizí	7 548	7 429	7 104	7 017	6 672
Čistý zisk z finančních operací	3 539	3 127	2 913	3 168	3 200
Ostatní výnosy	99	89	120	148	157
Čisté provozní výnosy	29 602	28 255	28 113	28 125	28 952
Personální náklady	-5 812	-5 521	-5 853	-6 062	-6 018
Všeobecné provozní náklady	-5 388	-4 419	-4 527	-4 411	-4 185
Odpisy, znehodnocení majetku a prodej majetku	-1 332	-1 487	-1 631	-1 561	-1 587
Provozní náklady	-12 532	-11 427	-12 011	-12 034	-11 790
Zisk před tvorbou rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů, investic a ostatní rizika a zdaněním	17 070	16 828	16 102	16 091	17 162
Tvorba rezerv a opravných položek k úvěrům a pohledávkám	-4 471	-2 394	-1 377	-1 379	-1 546
Tvorba opravných položek k cenným papírům	7	9	-5 355	0	0
Tvorba opravných položek a rezerv k ostatním rizikům	-22	8	10	-28	-7
Tvorba rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů, investic a ostatní rizika	-4 486	-2 377	-6 722	-1 407	-1 553
Zisk z majetkových účastí	0	-34	0	0	0
Zisk před zdaněním	12 584	14 417	9 380	14 684	15 609
Daň z příjmů	-2 215	-2 382	-1 429	-2 436	-2 486
Zisk za účetní období	10 369	12 035	7 951	12 248	13 123

¹⁷⁷ v mil. Kč